

Payí áamá Xibiruyí nání eáníñfínaríní.

Payí rína Judayí Jisasomí díní nìwìkwíro nání oyá s̄iyikí imóníḡfá aḡí bimi ḡweagfáyí nání eagfánaríní. Xibiruyí ríníñfípi wigí p̄fíné raríḡfápi t̄fíní nìkumíxíní r̄í ríníñḡḡí nání yoí e w̄fíníní. Payí rína eḡoyá yoí miḡwírá ríníñḡḡí nání “Ámá o n̄í r̄í eḡf̄r̄f̄aní?” yaiwipaxí mimóníñfínaríní. Jisaso ríxa aḡf̄namí n̄ípeyimáná xwiogwí ríxa obaxí n̄ípwémáná eḡáná payí eḡo Judayí Jisasoyá s̄iyikí imóníḡfá ayo xeaníñfí wímeaayaríñḡḡí nání aníñfí Jisasomí díní m̄iwìkwíró p̄fíní n̄íwíá r̄íro xámí yagfápi ámí fá x̄í r̄í p̄ r̄í x̄í n̄í r̄í n̄í r̄í eḡf̄íníñfí. Ayí re n̄íyaiwiro aníñfí s̄íñfí imóníñfípi xáíwí fá x̄í r̄í p̄ r̄í x̄í n̄í r̄í eḡf̄íníñfí, “Aḡf̄nájf̄ n̄íyoní Jisaso seáyí e m̄iwimónípa rení? Mosesomí ení seáyí e mimónípa rení? Apaxí p̄ aníñfí imóníḡfá xwéowamí ení seáyí e m̄iwimónípa rení? R̄í d̄í yowá x̄fó ná wínání neaiíníñfípi apaxí p̄ aníñfí imóníḡfá xwéowamí ámí ámí neaiiaríḡfápi seáyí e mimónípa rení?” n̄íyaiwiro aníñfí Jisasomíní díní n̄íwìkwíróa úf̄ r̄í x̄í n̄í r̄í eḡf̄íníñfí.

“Ríná Goríxo xegí xewaxo eḡf̄pimí dání nearíñfí r̄íní.” uríñfí nání r̄íní.

¹ Goríxo eḡíná w̄fá rókiamoagfáwa r̄íwamíñfí earo x̄í xegfíní ero eḡfápi dání x̄fóyá xwíyfá negfí ar̄fówéyo ayá wí nura n̄íbayí s̄áná ² agwí s̄fá yoparfí t̄fíní ríná xegfí xewaxo xwíyfá r̄í r̄í amípi wíwapíyemerí eḡf̄pimí dání nearíñfí r̄íní. Xegfí xewaxo amípi imóníñfípi n̄í p̄fíní nání xiáwo imóníw̄íníñfí urípeḡoríní. Omí dání aḡf̄na t̄fíní xwíá r̄í t̄fíní imíxíñfí r̄íní. ³ O Goríxo níkf̄n̄í r̄í

seáyf e imónfñfpf axfpf enf aupákfkf inarñgorinf. Xano yafp pákínf imónfñgorinf. Sogwf sinf emá amfpf nfpfnf oyá xwfyfá enf eánfñf rñfñpimf dánf xomaxfññf yárfññagf nánf xegf imónfñfpa sfñf imónfnf. Xewanfño fwf amá yarfgfápf nánf yokwarfmf wipaxf oimónrf nfiwárfmáná nfpeyrf Jwfá seáyf émf imónfñoyá wé náúmfnf éf ñweanf.

“Gorixomf xewaxo añfnajfyo seáyf e múrónfnf.” urñf nánrfnf.

⁴ Gorixo o e imónfwñgfnrf nurfpearf nfwimxfxfnfá añfnajf e imónfñrfxfñrf urfpearfñpimf aga seáyf e wíarf imónfñfpf tfnf xixenf seáyf e wimxfñfñfnf. ⁵ Omf Bkwfyo nrfñrf eánfñf rfpf Gorixo urñfpa añfnajf gfy axfpf urñfñfnf, “Joxf ríxa gf íwoxf oimónrf simxfárfnf. Agwf ríná joxfnñf semeáárfnf.” E urñfpa añfnajf gfy axfpf urñfñfnf? Oweof, wí e murñfñfnf. Xewaxo nánf amf bf re rñfpa añfnajf gfyf nánf axfpf rñfñfnf, “Nionf xegf xanonf imónmfñfnf. O gf íwo imónfnñof.” rñfpa axfpf añfnajf gfyf nánf rñfñfnf? Oweof, wí e mrfñfñf enfñf nánf “O ayo seáyf e wimónfnf.” nrfñf earfñfnf. ⁶ Xegf niaíwf xámfnñf emeanomf xwfá rfrfmf nánf wfrénapfnf nánf nimónrfñá Bkwfyo nrfñrf eánfñf rfpf enf rñfñgnf, “Añfnajf Gorixonfyáyf nfnf omf nupfkñfmearo seáyf e umérfxfñfnf.” rñf enfñf nánf o seáyf e wimónfnf. ⁷ Añfnajf nánf Bkwfyo re nrfñrf eánfnf, “Gorixo xegf añfnajf —Ayf xfo sekaxf urfñfpf tfnf xixenf seáyf wiiprf nánf imónfgfárfñfnf. Ayf imñfñfñf imónfñrfxfñrf wimxfxfnf rfá ápiáwfnñf imónfñrfxfñrf wimxfxfnf yarñfñfnf.” Añfnajf nánf e nrfñrf eánfñfñf aif ⁸ xewaxo nánf re nrfñrf eánfnf, “Gorixoxfnf, dxí amáyo numerwearfná ná rfwfyo aí sfñf axfpf anñf

umerjwearí pí pí wé róniŋí ímóniŋípi tñni xixeni neri umerjwearí erfáriní. ⁹ Joxi wé róniŋípi nání simóniri unípi nání m+simónipa eri yariŋagi nání Gorixoni dixí Ŋwáfáoni niriŋípearí áamá dixí imónigfáyo seáyí e simixfagi nání diŋí nífá sinariní.” E niriŋiri eániŋagi nání “Xewaxo aŋfínajíyo seáyí e rfa wimónini?” yai-wipaxíriní. ¹⁰ Xewaxomi uriŋí rípi ení niriŋiri eániŋí, “Ámináoxiní, iwamfó dání amípi nñni wí sñni mimóniŋáná joxi xwáfá ríri ikwírori aŋfína dixí wé tñni imixiri enjiriní. ¹¹ Api anñnífá enagi aiwí joxi sñni aniŋí miní ŋwearfáriní. Aŋfína tñni xwáfári tñni iyfá nípánoyí urí nerfíná yariŋípaniŋí ímónáná ¹² joxi iyfá nixoperi tariŋfápa axípi e tirfáriní. Áamá iyfá urú emí nímori sñŋí wú pánariŋfápa axípi aŋfínami tñni xwáfárimí tñni e imixirfáriní. E neri aí joxi imóniŋípi aniŋí miní sñni axípi nimóniri xwiogwí diŋí nímori fá ropaxí mimóní nípwerí aí joxi wí mipepa erfáriní.” Xewaxomi e nuriri aí ¹³ ámi axomi re uriŋípa aŋfínají giyo ení uriŋíriní, “Nioni áamá joxi sñmí tñni siariŋfáyo xopíraráf níwiri íkwiaŋwí dixí síkwí ikwiárirfánaniŋí simixiyimfá íná nání nioni imóniŋápa xixeni axípi nimóniri gí wé náumini éf niŋwearí weníŋí neri ŋweai.” Xewaxomi e uriŋípa aŋfínají giyo axípi uriŋíriní? Oweoí. ¹⁴ Xewaxo ríxa e imóniŋo enagi aiwí aŋfínají nñni ayí sa kwíyíyíriní. Gorixo sekaxí uríŋípi xixeni seáyí wiipíri nání imónigfáyíriní. Áamá xfo xegí yeáyí uyimíxemeanfáyo arirá uwiipíri nání uowáraníyíriní.

2

“Jisaso neaiŋípi sñmímanjímíni tñnfírxini.” uriŋí náníriní.

¹ Xewaxo anjñajíyo seáyi e wimóniño enjagi nání xwiyfá o nání arfá wiñwápi pñni nñwiáritrane ewé gwí miyáritniñaná ná jfami nikwiáritga waritñipa axípi e yanigitiñi apimi xaiwí fá nixitirane píranitñi xídfwanitñi. ² Ayí rípi nání seararitñini. Eníná Gorixo negí arfowéyo anjñají uritro wíwapiyiro éfápimi dání uragípi aí pírf wiaíkipaxí mimónipa erí ámá xwiyfá apimi ogámí nero pírf wiaíkiotá ayí ayo Gorixo xixeni pírf umamori ení enjagi nání ³ agwi ríná nene rípi wí yaiwipaxene meniti, “O awiaxí neri yeáyí neayimixemeanfa nání neaiitñipi ríwí nukitnimoranénáyí, anani pírf o neamamonfápimi dání nurakínáritmí upaxíritni.” yaiwipaxene meniti. Xámi Áminá Jisaso xewanitño Gorixo yeáyí neayimixemeámitñiñi neaiiaritñipi nání nñnearimáná enáná ámá omí arfá wigfáwa nene “Neparitni.” yaiwiani nání sopitñi noro wáf neararfná ⁴ Gorixo eni nene “Neparitni.” yaiwiani nání emimí tñni ayá ríwamónipaxí imónitñi tñni amípi xixegñni ámá mepaxí imónitñi tñni sopitñi noa uñíritni. O xfo wimónaritñipi tñni xixeni ámá awa kwíyípi dání emimí epaxí oimónipoyitñiñi wiñípi tñni egfápimi dání sopitñi noa uñíritni.

Yeáyí neayimixemeanfápi nání mfkí ikiño Jisasoritni.” uritñi nánitñi.

⁵ Gorixo ámá aní siñí imónitñíarími —Arí nání nioniñiñiñi ríwamitñi eearitñiñi. Arími ñweapírfáyí Gorixo anjñajowami sñmanwíyónitñi yeáyí wuritñipírfá nání ráritñimaní. ⁶ E neri aí ámá wo Gorixomi uritñi rípi Bítwíyo wí e niritñiñi eánitñagi nání “Ámáyi Gorixoyá dñi tñni amípi niyoní seáyi e nñwimónitñíaríni.”

nene re yaiwipaxfrini, “Ámáyf pí imónihagfa nání Gorixoxi ayf nání dihf nimori umearihfrini? Ayf joxi anani peayf wianipaxfyf enagi nání rarihfrini. ⁷ Anihf marfái, bi onimiápi nání ámá ahfnajfyo ínimi owimónfpoyiniri niwáriti aí ámi rfwfyo dáni wé íkwianwfyo ufwiráriti seáyi e wimixiri nerfna seáyi e numfeyoarí [amípi nfni joxi dixf wé tfni imixihfyo seáyi e niwimónitri oumenweáfrixiniri urfpeanhfrini.] ⁸ Joxi ahfnajfrani, amípirani, nfni ámáyo ínimi wurfnfwinihiniri wimixihfrini.” Bkwfyo e niriniri eánini. Gorixo nfni ámáyo yeáyf wurfnfwinihiniri niwimixirfna payíkeyf bi mimixipa ehf enagi nání nene re yaiwipaxfrini, “Ámáyf Gorixoyá dhf tfni amípi niyoní seáyi e rfa wimónini?” yaiwipaxf aí agwi rína nene amípi nfni ámáyo ínimí imónihagi mí mfwómixarihwini. ⁹ E nerí aiwi ámá Gorixo onimiápi nání ahfnajowami ínimi wimixihgomi ríxa mí wómixihwáriti. O, ayf Jisaso nání rarihfrini. O Gorixo nene nání wá ni neawianiri píranihf e wíimihginiri yaiwiáragípi tfni xixeni nerfna ámá nineneni nání neapeinfa nání onimiápi bi ahfnajowami ínimi wimónfwinihiniri wimixihfrini. Ínimi e niwimónitrfna rfhfhf nimeari penf enagi nání Gorixo ríxa wé íkwianwfyo ufwiráriti seáyi e wimixiri ehfrini. ¹⁰ Gorixo —Xfomi dání amípi nfni imónitri nfni eni o nání imónitri eni. O re ehfrini. Ámá obaxf xegf fwixénihf nimóniro xewaxo níkniri seáyi e imónihfpa axípi imónitrfna nání omi rfhfhf ayá wí wímeanfpimí dání wé uoaríimihginiri nerfna xixeni imónihfpi tfni ehfrini. “Yeáyf neayimixemeanfa nání apáni mfkf ikipaxo, ayf Jisasorfani?” waiwipfri nání Gorixo e ehfrini. ¹¹ Jisaso —O ámáyf Gorixoyá imónitrixiniri

wimixarinjorini. O tfini ama Gorixoyá xfo imixinjfyf tfini wigf xano ná womi dánini eweagfáyf enagi o ayf nani ayá miwinf ananf “Gf nrixímeá imónigfáyfrini.” rarinjfrini. ¹² O Gorixomi re urinjpi Bikwíyo niriniri eánjagf nani rarinjini, “Joxi nani gf nrixímeáyo ‘E imóninjorini. E imóninjorini.’ ourimini. Áma joxi seáyf e rimepfrí nani awí eánigfáyo áwiniimi dánt nioni joxi seáyf e rímeminiri nani sonf orimearimini.” niriniri eánjgf enagi nani rarinjini. ¹³ Xwiyfá Jisaso Gorixo nani rinj rípi eni re niriniri eánini, “Nioni omi aga xixenit dijf uñwirárimfáfrini.” Xwiyfá ami axo rinj rípi eni re niriniri eánini, “Áma Gorixo niaíwf nemearinjgf niapinjfyf, ayf aí tfini nawini riyenerini.” eni niriniri eánjgf enagi nani re seararinjini, “Jisaso ayf nani ayá miwinf ananf ‘Gf nrixímeá imónigfáyfrini.’ rarinjorini.” seararinjini.

“Jisaso nepa ama imóninjiginini.” urinjf nanirini.

¹⁴ Ayinani niaíwf rarinjfyf warárimi dánt gfwf tfini enj tfini tfgfáyf imónigfá enagi nani xewaxo eni axípi imóninjiginini. Xewaninjo niperinjipimi dánt amáyo anfá wimixípxf imóninjomi —O ayf oborini. Omi migf wimixiri ¹⁵ ama ininá nanfnaniginiri wianinjfyf wáyf nerinjipimi dánt gwínjgf jweagfáyo níkwearinjgf wárirí éimiginiri warárimi dánt ama gfwf tfini enj tfini tfgfáyf imónigfápa axípi e imóninjiginini. ¹⁶ Ayf neparini. O anfnajfyo arírá owiminiri nerfna e mimóninjiginini. Áma Ebirfamoyá iyf axfpa imónigfáyo arírá owiminiri nani nerfna wará ayf inigfápa axípi injiginini.

¹⁷ Ayinani o apaxfpaninjf imóninjf xwé wo nimónimána xegf xexirfmeáninjf imónigfáyo

píráníņf émófríxíni.” seararıņđi. Moseso eņíná ámá Gorıxoyá aņđńiņf imónıgđáyo xıxeni píráníņf numeirfná ámá xınáıwánıņf nimónıro wıgđ bosowami píráníņf nıwiiróná yarıgđápa axđpi éniņf nerı amıpi Gorıxo rđwıyo rıńđápi nánı woákđkđ wıđf aiwi ⁶ Kiraiso Moseso nimónıri eņđpa axđpi nimónıri eņđmani. Omı wiáf nımúrorı re eņđrını. Niáwa ámá xanowayá imónıgđáyo píráníņf numeirfná yarıgđápa Kiraiso axđpi e nerı ámá xanoyá aņđńiņf imónıgđáyo xıxeni píráníņf umeiņđrını. Nene wará sarđwá mımárını nerane “Jisaso e nıneaiınđárını.” nıyaiwirane đıđf wikwđmoarıņwápimđ dání sáyđ nimónıri rarıņwápı anıđf minđ xaıwđ đá nıxıra nuranénáyđ, ayđ aņđ Gorıxoyánıđf imónıđwını.

“Maņđ pđrđ wiakıagđáyđ đıđf sıxđ inđđrıxınıri eņe mıņweaagđárını.” urıđf nánıđıni.

⁷ Ayınáni Gorıxo xegđ kwıyđpi đđni Bıkwıyo dání rıđf rıpi đđni xıxeni segđ seárđawéyđ maņđ nıwiaıkiro đıđf sıxđ inđđrıxınıri imónıđe ŋweaagđámani, “Agwı rına maņđ Gorıxonıyá seararıņagi arđá nıńiróná ⁸⁻⁹ eņíná segđ seárđawéyđ ámá đıđf meañe nemonána yagđápa mepa éđrıxını. Ayđ gđ maņđ xowiaıkımđ nıńiro nepa eņđ eániņorđanıri iwamđó níwapıyro neróná xwiogwđ 40 pwearfná nionı emıđmđ nıwıwapıya uņápi sıņwđ nıwıga nuro aí wıgđ đıđf wakısđ nıńıro rđwđ nımoagđárını. E yagđápa seyđné enı axđpi mepa éđrıxını. ¹⁰ Ayınáni segđ seárđawé iná ŋweaagđáyđ nánı wikđ nıwónıri re rıņanıđıni, ‘Ayđ inına đıđf xeņwđni moro Gorıxonı sekaxđ urarıņápimđ mıxđđıpa ero yarıgđáyđrını.’ nıđrı ¹¹ wikđ rđá ápiáwđniđf nıwónırđná sđđá womı dáníđıđf re rarıņanıđıni, ‘Xwđá đıđf sıxđ inđđrđa nánı wıpđmoáriņárimđ wı nıņweapđđámani.’

rárinjanigini.” Segí seárfawé íná nweagfáyí Bíkwyo dání e nírinirí eáníjipi tíni xixeni nero Gorixomi manj pírí níwialkiro nání dijé síxí íntírixiniri eje wí minjweagfáriní.

“*Neárfawéyí* Gorixomi manj wialkiagfápa mepa éwaniginí.” urinjé nánirini.

¹² Gí níríxímeáyíné, wiyíné sípí nero aríkwíkwí níwirinjipimi dání Nwá wí mípé aninjé sínjé imóninjomi ríwí umótrixiniri píraninjé awíninjé mejnweánfírixiní. ¹³ Wiyíné íwí néra nurinjipimi dání yapí néwapínro dijé wakísí niniróná Gorixomi ríwí umopírixiniri sfá Bíkwyo dání Agwiyí ríninjéyi síní imóninjánáyí, síní epaxí enjánáyí, sfá ayí ayo xixe enjé rirémixí in-ayítrixiní. ¹⁴ Ayí rípi nání searariní. Dijé Kiraisomi iwamfó dání níwíkwíroranéná wará sarfáwá mímáriní nerane xaiwí fá xirinjwápi aninjé xaiwí fá níxira nurane negí peanfáwé nání síní xaiwí fá níxira nuranénáyí, nepa Kiraiso tíni ikárininjwaénerini. ¹⁵ Bíkwyo re nírinirí eáníjipi tíni xixeni nerinjipimi dání anani dijé wíkwíroarinjwápi xaiwí fá níxira upaxíriní, “Agwí Gorixo seararinjagi arfá níwiróná enjína segí seárfawéyí omi manj xowialkímí níwiróná dijé wakísí niníro nání ríwí umoagfápa seyíné ení axípi e mepa étrixiní.” E nírinirí eáníjipi tíni xixeni neranénáyí, dijé wíkwíroarinjwápi xaiwí fá níxira wanfáriní.

¹⁶ Ayí rípi nání searariní. Ámá Gorixo rarinjagi arfá níwiróná manj xowialkímí wiagfáyí, ayí gíyíriní? Níni ayí ámá Moseso Isipyí anjéyo dání wirímeááná e píni níwiárimí wagfáyí menirani? ¹⁷ Xwiogwí 40 api pwearfá Gorixo ámá gíyo wíkwí níwóga wagfáriní? Ayí axíyí íwí nero ámá dijé meaje dání nípéa emeagfáyí menirani? ¹⁸ Ámá Gorixo sínjáyo dání nurirfá

“Xwá e niḡwearóná dḡḡ sḡḡ íntírxíníre eḡírímí wí niḡweapíríámaní.” uragḡyá ḡiyíríní? Ayá axḡyá xḡomí maḡḡ pírí wiaḡkiagḡáyá menírani? ¹⁹ Ayínáni nene niḡḡá re imóniḡwíní. Neárḡawé íná ḡweaagḡáyá dḡḡ míwíkwíropa nero nání Goríxoyá xwá dḡḡ sḡḡ íntírxíníre eḡírímí wí nírémore ḡweaagḡámaní.

4

“*Nene dḡḡ sḡḡ ínanḡwá nání imóniḡe sḡḡ imóníní.*” urḡḡ náníríní.

¹ Ayínáni Goríxo ayá dḡḡ sḡḡ íntírxíníre negḡ neárḡawéyo sḡmímaḡḡyo dání urḡḡpí sḡḡ eḡaḡḡ nání xḡo ámayo eyeyíromḡ nerḡná wiyḡné nání re seaiai-winiḡíníre, “Ayá e ḡweapaxḡ mimóniḡoi.” seaiai-winiḡíníre wáyá nerane píranḡḡ oyaneyí. ² Negḡ neárḡawéyá áma dḡḡ meaḡe nemeróná xwiyḡá xwá dḡḡ sḡḡ íntírxíníre eḡírímí nání yayá winipaxḡ imóniḡpí arḡá wiagḡápa nene ení axḡpí arḡá wiḡwáríní. Ayá arḡá níwiro aí arḡá níwiróná dḡḡ míwíkwíropa nero nání surḡmá arḡá níwiáríro xwá dḡḡ sḡḡ íntírxíníre imóniḡírímí mírémo áma dḡḡ meaḡe dání penowigḡawixíní. ³ Dḡḡ wíkwíroariḡwaéne dḡḡ sḡḡ íntírxíníre eḡe páwiarḡwáríní. Ayá Goríxo rípi rḡḡ eḡaḡḡ nání “Dḡḡ sḡḡ ínanḡwá nání imóniḡe ríxa rḡa neaipḡmoáriníní?” níyaiwirane niḡḡá imóniḡwíní, “Goríxoní maḡḡ níwiaḡkiarḡḡáyo wíkrḡ rḡá ápiáwḡnḡḡ níwónírḡná sḡḡá womí dánḡnḡḡ re ráriḡanigíní, ‘Xwá ayá dḡḡ sḡḡ ínipírḡa nání wipḡmoárinḡpímí wí niḡweapíríámaní.’ ráriḡanigíní.” Xwá rí tḡḡ aḡḡna tḡḡ imíxáriḡe dání amípi nípiíní xḡo imíxḡpí ríxa yárinḡaḡi aiwí xwiyḡá api e rḡḡnigíní. ⁴ Bíkḡyó wí e sḡá wé wíúmí dánḡ wo nímonímáná Sabarḡá imóniḡyí

nánì re nìrìnrì eánìnrì, “Gorìxo sáá wé wíúmì dájí wo pwearíná amípì nimíxa nútsáná pínì nìwiárìrì Sabaríá imóníyìmì kíkíá nìjwearì dìjì sixí ìnjírìnrì.” nìrìnrì eánìnrì. ⁵ Ámì wí e dìjì sixí ìnjìpaxe nánì re nìrìnrì eánìnrì, “Xwíá dìjì sixí ìnjìpíríá nánì Gorìxonì wipìmoárinápimì wí nìjwearírá menìnrì.” nìrìnrì eánìnrì. Xwíyíá apiaú nìrìnrì eánìnjagì nánì “Nene dìjì sixí ìnaníwá nánì imónìjè ríxa ríá imónìnrì?” nìyáiwirane nìjíá imónìjwìnrì.

⁶ Eníiná xwíyíá xwíá dìjì sixí ìnjìpíríá nánì imónìjírímì nánì yáyí winìpaxípi aríá wiagíáyí Gorìxomì maní xowiaíkímí néra warìnjagíá nánì dìjì sixí ìnjìrìxìnrì èjè xe jwéátrìxìnrì síjwí mìwìnrìpa èjì erì wìnrì e xe jwéátrìxìnrì síjwí wìnrìnrì erì ènjagì nánì ⁷ re nìyáiwirane nìjíá imónìjwìnrì, “Nene dìjì sixí ìnanì nánì imónìjè jweaaníwáíná nánì Gorìxo ríxa sáá ámì wíyì rárìjírìnrì.” Bìkwíyo dánì sáá ayì, ayí Agwíyì rìnrìjìyìnrì. Neáríawéyí aríá mìwígíe dánì ná ríwíyo Gorìxo maní mìxí ináyí Depitoyáyo dánì xwíyíá Bìkwíyo nionì xámì mìjì iroáríápi nìrìnrì re rìjìnrìnrì, “Agwì maní Gorìxoníyá seararìnjagì aríá nìnrìnrì dìjì wakísí mìnìpa époyì.” rìjì ènjagì nánì “Nene dìjì sixí ìnaníwáíná ríá imónìnrì?” yáiwìnrìnrì. ⁸ Josuao negí neáríawéyo xwíá dìjì sixí ìnjìrìxìnrì èjè nìpemeámì nurì nìrémoríná dìjì sixí Gorìxo e ìnjìrìxìnrì wimónìjìpi nepa nínìro síjwìrìyí, ayì dánì ríwíyo Gorìxo sáá dìjì sixí ìnaníwá nánì imónìjì ámì wíyì nánì rìmìnrì èjìmanì. ⁹ Ayìnrì nene re nìyáiwirane nìjíá imónìjwìnrì, “Sáá Gorìxo amípì nrìnrì nimìxármáná dìjì sixí ìnjìyìnrì imónìjì axípi ámá xíoyá imónìgíáyí nánì dìjì sixí ìnjìpíríá sínì imónìnrì.” yáiwìnrìnrì. ¹⁰ Dìjì sixí ìnjìrìxìnrì

enǵipimi páwiŋo, xfo Gorixoxwá amípi nǵni imimiximǵ niyárimáná kikiǵá nerǵ dǵŋǵ sixǵ ínǵŋpa axǵpi e nerǵ xegǵ e éwǵnǵŋnǵnǵ urǵpeanǵpǵ niyárimáná xewanǵo rǵxa dǵŋǵ sixǵ nǵnǵnǵ ŋweani. ¹¹ Ayǵnánǵ nearfawéyǵ manǵ Gorixomǵ pǵrǵ nǵwialkiro sǵŋwepǵǵ nealwapyagǵápimi nǵxǵdirane omǵ rǵwǵ umoanǵŋnǵnǵ dǵŋǵ sixǵ ínǵrǵxǵnǵnǵ enǵ ŋweáwanǵŋnǵnǵ anǵŋǵ minǵ nerane píranǵŋǵ nǵrǵkwǵnǵrane oyaneyǵ. ¹² Ayǵ rǵpi nánǵ seararǵŋnǵ. Xwǵyǵá Gorixoyápi pí pí oenǵnǵ wimónarǵŋǵpǵ tǵnǵ xixenǵ epaxǵ imónǵnǵ enǵ eánǵnǵ enǵpǵrǵnǵ. Xegǵ ŋwá yinǵŋǵnǵŋǵ imónǵŋǵpǵ kirá manǵ midǵmidǵdánǵ wenǵ nǵnǵyǵ ŋwá yinǵŋǵpǵ tǵnǵ xǵxenǵ mimónǵnǵ. Kirá aga ŋwá yinǵŋǵ bá xómǵŋǵ xǵáyo tǵnǵ enǵ wǵwǵyo tǵnǵ dakwipaxǵpa xwǵyǵá oyápi ámayo wairǵrǵ nǵwirǵná wigǵ xwioxǵyo íá nǵmiárǵnǵnǵ ayá tǵnǵ dǵŋǵ tǵnǵ kumǵxǵnǵŋe dakwiarǵŋǵrǵnǵ. Pí pí ámá dǵŋǵ moro pí pí “Emǵnǵnǵ oemǵnǵ.” wimónǵnǵ yarǵǵápi eyeyǵrómǵ yarǵŋǵrǵnǵ. ¹³ Amǵpi nǵnǵ Gorixoxo —Pí pí éwápi nánǵranǵ, rǵwápi nánǵranǵ, yarǵŋǵ imimǵ nealáná “Ayǵ api nánǵ e rǵárǵnǵ. E éárǵnǵ.” uranǵwáo, ayǵ orǵnǵ. Amǵpi nǵnǵ o imǵxǵŋǵyǵ xegǵ sǵŋwǵ anǵŋe dánǵ wǵ pǵnǵ imónǵpaxǵ menǵnǵ. Amǵpi nǵnǵ xegǵ sǵŋwǵyo dánǵŋǵŋǵ nǵparárǵmáná sǵŋánǵ imónǵnǵ.

“Negǵ apaxǵpánǵŋǵ imónǵŋǵ xwéo Jisatorǵnǵ.” urǵŋǵ nánǵrǵnǵ.

¹⁴ Nene apaxǵpánǵŋǵ imónǵŋǵ xwé wo —O rǵxa anǵnámǵnǵ peyǵŋo, ayǵ Gorixomǵ xewaxo Jisatorǵnǵ. Apaxǵpánǵŋǵ imónǵŋǵ xwé o tǵŋwaéne enǵagǵ nánǵ woákǵkǵ nerane “Apimǵ dǵŋǵ wǵkwǵrǵŋwǵnǵ.” rarǵŋwápi xaǵwǵ íá oxǵraneyǵ. ¹⁵ Ayǵ rǵpi nánǵ rarǵŋnǵ. “Negǵ apaxǵpánǵŋǵ imónǵŋǵ xwéo nene wé rónǵŋǵ imónǵŋǵpǵnǵ oyaneyǵnǵnǵ nerǵná enǵ meánǵ yarǵŋagwǵ nǵneanǵrǵná

wí dñjť sřpř mřneaiarřnřnř?” řřseaimónarřnř? Oweoi, nene řwř oépoynřnř neařmeaarřjřřř o enř řwř oenřřř wřmeáagř aiwř wř řwř meřo nánř nene wř e waiwřpaxř menřnř. Sa “Samřjř nimónřřř yarřjagwř nřneanřřřnř ananř dñjť sřpř neaiarřjorřřnř?” waiwřpaxřřnř. ¹⁶Negř apaxřpánřjř imónřjř xwéo e imónřjřo eřagř nánř amřpř samřjř neaimřxřpaxř imónřjřřř wř neařmeááná Gorřxo —O ámáyo ayá xwapř urřmřxarřjorřnř. O wá neawianřřř ayá nearřmřxřřř oenřřř wará sarřwá mřmárřnřpa nerane oyá siá řkwianřwřna řřjř e ařwř éñjř řwanřgřnř.

5

¹ Apaxřpánřjř imónřgřá xwé wo wo nowanř řwř wigř ámá yarřgřřř nánř Gorřxoyá řřřř onřjř nánř nřwuriyiro aiwá peaxř utiro řřdiyowá wiiro epřřřa nánř xřo wigř imónřgřáyo dánř éñjř nřyoarř urřpeaarřjowarřnř. ² Awa enř wé rónřjř imónřjřřřnř oyaneyřnřřř nero aí eřjř neánřro mřxřmopaxř wřagřa nánř wigř ámá majřá nero xejwřmřnř kinřmónřáyo ananř awayinř mřmeyówarř wřpaxowarřnř. ³ Wé rónřjř imónřjřřřnř oyaneyřnřřř nero aí eřjř neánřro mřxřmopaxř wřagřa nánř wigř ámá řwř yarřgřřř nánř řřdiyowá wřarřgřřřa řwř wřwanřjowa yarřgřřř nánř enř řřdiyowá minřpaxř mimónřgřáwarřnř. Awa enř aga ninřpaxowarřnř. ⁴ Ámá wo xewanřjřo wé řkwianřwřyo nřjwřrărřnřřř xřo xegř dñjřyo dánř řřpeánarřjřmanř. Oweoi, nowanř eřjřná Gorřxo xřo xegř dñjř řřnř Erono apř e oimónřřř wéyo řá umřřjřřřpa axřřř umřřáná apaxřpánřjř imónřjř xwéowa imónarřgřřřnř. ⁵ Kiraiso enř xewanřjřo seáyř e nřmřeyoánřřř apaxřpánřjř imónřjř xwé wonř oimónřmřnřřř mřřřpeánřjřnřgřnř. Oweoi, Gorřxo omř seáyř e numřeyoarř Břkwřyo nřřnřřř eánřjř řřřř

urijiniginí, “Joxí gí íwoxi oimóniri simixfáriní. Agwi ríná joxfnijf semeáariní.” nuriri ⁶ Bikwíyo ámi wí e nririri eánijf rípi eni urijiniginí, “Apaxfpánijf imónijf Merikisedeko nimóniri enj yapí joxí eni axfpí anijf nání e imónirixini.” urijf enjagí nání Kiraiso e imónijfirini. ⁷ Xámi o ámá nimóniri xwíá tfyo nijwearfná “Ámá nipkianiro yarigfápi nání wáyf nininiginiri ápo dñj sixf nímimopaxorfani?” nijaiwiri arirá oniniri gwí piyf niwiriniri gwnf kíkíá tñni rixijf uráná xanomi arfá niwiri píranijf yapenijo enjagí nání omí xixeni arfá wijorini. ⁸ O Gorixomi xewaxo aí rfnijf xfomi niwímeari penjfo dáni re nijaiwiri nijfá imónijfirini, “Ápomi arfá niwiri xixeni nerfná api e xixeni rí rínimeaarini?” E nijaiwiri nijfá nimóniri ⁹ xano wimónijf nipi ni ríxa sipearfmí nijáriní nání ámá xfomi pírf mívialkí arfá wiarigfá gíyf gíyf nñni anijf minf íniná nanfni jweaprfá nání yeáyf uyimixemeapaxo imóniri ¹⁰ Gorixo re rárijfpi tñni xixeni imóniri enjirini, “Xwé apaxfpánijf imónijf Merikisedeko imónijfpa axfpí imónijorini.” rárijfpi tñni xixeni imóniri enjirini.

Jisasomi rfwf umófrixiniri erirf wijf nánirini.

¹¹ “Nioní ‘Kiraiso nání nrirfná Merikisedeko nání nrirfnijf apfnijf apfnijf imónini.’ osearimíni.” nínimóniri aiwí arfá iwayf pírogfáyfné, seyfné mfkfpi nání nijfá imónipfri nání arige searimíni? ¹² None ayá wí searéwapiyinwá enjagwí nání xamijfyfné e dání wíyo nuréwapiyipaxf nimónirfná ayf nanf imónimíni enj aiwí seyfné sní majimajfá yarjagfá nání ámá wí ámi Kiraiso nání srímiijf imónijfipimi dáni nisearéwapiyipaxf imónigfáyfnérini. Seyfné aiwá nipaxf mimónf amijfni narigfáyf yapí imónijoí. ¹³ Ayf

ripf nánf seararifinif. Ámá aiwá nifpaxf mimónf sinif amifnf narifgfáyf nfnif “Apf nerfná wé rónifnfpf yarifnof.” rfnifnfpf nánf majfá nero nánf sinif ni-áiwf pfpopia yapf imónifnof. ¹⁴ E nerif aí aiwáyf ámá rixa ámfnnánifnf imónifgfáyf narifgfárfnif. Ámá e imónifgfáyf wigf dnf nf píránifnf éwapfnarifgfá enagif nánf nanf imónifnfpranf, spí imónifnfpranf, ananf mí ómifxarifgfárfnif.

6

¹⁻² Ayfnánf, nene xwifyfá Kiraiso nánf sirimifnf imónifnfpfanf anifnf minf mifrfnifpa oyaneyf. Ífnáná ámf ámf xwifyfá sirimifnf imónifnf rfpf rfpf nififwayifrorif mifrfnifpa oyaneyf. Xwifyfá negf fwf amifpí néra nurfná anfnimifxifnanifrane yarifnfwápf aga rfwfminif nimamopaxifpranf, xwifyfá Gorifxomif aga dnf nf nifwifkwifropaxifpranf, xwifyfá igfá xifxegfnif eánarifnfwápranf, Gorifxo nanf owimifxifnif wé seáyf e wikwifárfarifnfwápranf, ámá pegfáyf ámf wifápfnfimeapfifrfápranf, Gorifxo ámáyo mí ómómifximf nerif xwifyfá umeárfáná anifnf nfweapfifrfápranf, xwifyfá apf apf ámf nififwayifrorif méwapfnifpa oyaneyf. Sa xwifyfá Gorifxoyá ámá arfá nifwirifnfpfimif dánif yóf imónifpaxifpf éwapfnanf nánf oxifmeaneyf. ³ Gorifxo apf xe oépoyifnif nf nfneanfifnfáyf, ananf yanifwifnif.

⁴ Ayf rfpf nánf “Xwifyfá xámf nififwayifrorane éwapfnifnfwápf pfnif nifwifárfane xwifyfá yóf imónanf wá nánf imónifnfpf oxifmeaneyf.” seararifinif. Ámá Gorifxo xewanifno nánf “E imónifnforfanf?” oyawifpoyifnif rixa wfá wókimifxifnf ámá aiwá gfgf nerfná nifjáf awfif yarifnf imónifnfpf nánf imónarifgfápa axifpfnfnf e nero anfnanf dánf Gorifxo neaifpifnf nánf nifjáf

imón̄iro kwíȳf̄ oyápī áamá wíyo t̄f̄nī nawínī waín̄irī
⁵ áamá aiwá awf̄í imón̄iñ̄f̄pī ḡf̄ḡf̄ nerf̄ná “Nañ̄f̄ imón̄inī.”
 yaiwiar̄iḡf̄ápa xwíȳf̄á Gor̄ixoyápī t̄f̄nī en̄f̄ eán̄iñ̄f̄f̄ o yeáȳf̄
 n̄ineayim̄ixemear̄i neameñ̄wean̄f̄iná imón̄iñ̄f̄pī t̄f̄nī
 ax̄f̄pī ḡf̄ḡf̄niñ̄f̄f̄ nerf̄ná “Nañ̄f̄ imón̄inī.” yaiwiro néf̄asáná
⁶ d̄iñ̄f̄ wikw̄f̄roar̄iḡf̄ápī r̄f̄w̄f̄m̄inī n̄imamor̄f̄náȳf̄, aȳf̄
 Gor̄ixomī xewaxomī ikaȳf̄w̄f̄ oumear̄f̄poȳin̄irī ámī
 yoxáfp̄ám̄f̄niñ̄f̄f̄ yekw̄f̄roárar̄iñ̄aḡf̄a nán̄i ámī xwíȳf̄á
 k̄n̄imón̄f̄f̄r̄ix̄in̄irī ur̄ipax̄f̄ imón̄iñ̄f̄pī bī men̄inī.
⁷ Aȳf̄ r̄ipī nán̄i searar̄iñ̄inī. Xw̄f̄á iniá ámī ámī near̄i
 aínáná áamá aiwá om̄iñ̄f̄f̄ iw̄f̄á ur̄f̄áȳf̄f̄ nán̄i aiwá nañ̄f̄
 yapar̄iñ̄f̄pī, aȳf̄ Gor̄ixo aiwá nañ̄f̄ oyap̄in̄irī xwíȳf̄á
 t̄f̄nī pírániñ̄f̄f̄ im̄ixar̄iñ̄f̄pīr̄inī. ⁸ E ner̄i aí xw̄f̄á iniá
 ámī ámī near̄i nain̄irī aiwī aiwá nañ̄f̄ miyap̄f̄ ará en̄f̄
 t̄f̄ñ̄f̄nī k̄isónárar̄iñ̄f̄pī, aȳf̄ ráf̄niñ̄f̄f̄ imón̄iñ̄f̄pī en̄aḡi
 nán̄i Gor̄ixo r̄ixa n̄iram̄ix̄im̄inīr̄i nán̄i imón̄irī ár̄f̄á
 yim̄inīr̄i nán̄i imón̄irī en̄f̄p̄r̄inī.

⁹ D̄iñ̄f̄ six̄f̄ seaȳiñ̄áȳf̄né, nion̄i m̄ix̄f̄ e n̄isear̄irī aiwī
 “Seȳf̄né nion̄i m̄ix̄f̄ searf̄ápī miyar̄iñ̄o.” nimón̄ar̄inī.
 “Óf̄ Gor̄ixo yeáȳf̄ seayim̄ixemean̄f̄a nán̄i imón̄iñ̄f̄yim̄inī
 x̄f̄dar̄iñ̄o.” nimón̄ar̄inī. ¹⁰ Aȳf̄ r̄ipī nán̄i searar̄iñ̄inī.
 Gor̄ixo x̄ixen̄i mimón̄iñ̄f̄pī t̄f̄nī miyar̄iñ̄o en̄aḡi nán̄i
 am̄ip̄íseȳf̄né x̄f̄om̄i n̄ix̄f̄d̄iróná ero áamá xeḡf̄ imón̄iḡf̄áyo
 ar̄irá wiḡf̄ápī s̄inī n̄iwir̄iñ̄f̄yo dán̄i s̄iwá réniñ̄f̄f̄ win̄iro
 “Nene Gor̄ixoxī d̄iñ̄f̄ six̄f̄ r̄iyiñ̄w̄inī.” s̄iwá éniñ̄f̄f̄ win̄iro
 yar̄iḡf̄ápī nán̄i o wí ár̄f̄á ikeamopax̄f̄ men̄inī. ¹¹⁻¹² Seȳf̄né
 r̄f̄w̄f̄ s̄iw̄f̄á niyirī mé áamá en̄f̄ neán̄iro Gor̄ixomī
 d̄iñ̄f̄ wikw̄f̄roro “Xewan̄iñ̄o óf̄ oneaimonī.” yaiwiro
 yar̄iḡf̄áyo dán̄i Gor̄ixo s̄f̄m̄iman̄f̄yo dán̄i “N̄isiim̄ár̄inī.”
 ur̄iñ̄f̄pī wímeaar̄iñ̄f̄yo ikan̄iñ̄f̄f̄ wiax̄f̄d̄ip̄r̄i nán̄i seȳf̄né
 wiȳf̄nénī wiȳf̄nénī am̄ip̄í n̄f̄nī oneaímean̄inīr̄i d̄iñ̄f̄
 ikw̄f̄moar̄iḡf̄ápī seaímean̄f̄e nán̄i an̄iñ̄f̄f̄ min̄f̄ r̄f̄w̄f̄

n̄iyun̄iro d̄iḡf̄ nikw̄f̄m̄óá úf̄r̄ix̄in̄i.

“Gor̄ixo r̄iḡf̄p̄im̄i d̄iḡf̄ n̄iw̄kw̄f̄m̄óá úf̄r̄ix̄in̄i.” ur̄iḡf̄ n̄án̄ir̄in̄i.

¹³⁻¹⁴ En̄j̄iná Gor̄ixo Eb̄ir̄f̄am̄oyá s̄f̄m̄im̄aḡf̄yo d̄án̄i B̄ikw̄f̄yo n̄ir̄in̄ir̄i eán̄iḡf̄ r̄ip̄i ur̄iḡf̄in̄iḡin̄i, “Nion̄i p̄ir̄án̄iḡf̄ sim̄ix̄ir̄i d̄ix̄f̄ r̄ár̄f̄awéyo sayá wim̄ix̄ir̄i nem̄f̄ár̄in̄i.” ur̄iḡf̄in̄iḡin̄i. E s̄ḡá wo ar̄f̄á eḡe d̄án̄f̄n̄iḡf̄ nur̄ir̄f̄ná ám̄á wo x̄f̄om̄i seáȳf̄ e múr̄ón̄iḡo ar̄f̄á eḡe d̄án̄i r̄ip̄ax̄f̄ meḡaḡf̄ n̄án̄i xewan̄iḡo n̄án̄i n̄ir̄in̄ir̄i ur̄iḡf̄in̄iḡin̄i. ¹⁵ Aȳin̄án̄i Eb̄ir̄f̄amo yóm̄iḡf̄ nimón̄ir̄i “Gor̄ixo n̄ir̄iḡf̄p̄i xeḡf̄ d̄iḡf̄ t̄f̄n̄i xe óf̄ nimów̄in̄iḡin̄i.” n̄iyaiwir̄i wen̄iḡf̄ ner̄i n̄iḡweaḡs̄aná en̄ján̄á w̄imeaḡn̄iḡin̄i. ¹⁶ Ám̄á “Nepa nearar̄in̄i.” oyaiw̄ipoȳin̄ir̄i nur̄ir̄óná n̄iyim̄iḡf̄ imón̄iḡf̄ seáȳf̄ e wimón̄iḡf̄ bim̄i d̄án̄i urar̄iḡf̄ár̄in̄i. Ám̄á xw̄iȳf̄á x̄im̄ix̄im̄f̄ nin̄iro n̄ir̄in̄ir̄óná xw̄iȳf̄á ap̄i r̄f̄áp̄im̄i d̄án̄i saḡínar̄iḡf̄r̄in̄i. ¹⁷ Aȳin̄án̄i Gor̄ixo ám̄á x̄f̄o Eb̄ir̄f̄amom̄i s̄f̄m̄im̄aḡf̄yo d̄án̄i ur̄iḡf̄p̄i w̄imean̄f̄áȳf̄ re oyaiw̄ipoȳin̄ir̄i, “Gor̄ixo ar̄f̄om̄i ‘Nan̄f̄ e n̄iseaiim̄f̄ár̄in̄i.’ ur̄iḡf̄p̄i ám̄i ná r̄f̄w̄f̄yo aiw̄f̄ xeḡf̄ d̄iḡf̄ n̄ik̄n̄imón̄ir̄i kikīf̄á epax̄f̄man̄i.” oyaiw̄ipoȳin̄ir̄i s̄ḡáyo d̄án̄f̄n̄iḡf̄ n̄ir̄ir̄f̄ná xewan̄iḡom̄i d̄án̄i n̄ir̄in̄ir̄i e ur̄iḡf̄p̄i n̄án̄i ám̄i sop̄iḡf̄ wár̄iḡf̄in̄iḡin̄i. ¹⁸ Gor̄ixo, yap̄f̄ mir̄ipax̄f̄ imón̄iḡo “S̄f̄m̄im̄aḡf̄yo d̄án̄i r̄irar̄iḡf̄in̄i.” ur̄iḡf̄p̄i s̄f̄wiá imón̄ipax̄f̄ meḡaḡf̄ aiw̄f̄ ám̄i s̄f̄wiá mimón̄ipax̄f̄ b̄i xewan̄iḡom̄i d̄án̄i ur̄in̄iḡf̄ eḡaḡf̄ n̄án̄i nene anan̄i eḡf̄ six̄f̄ neám̄ix̄in̄ir̄i ḡweaḡwin̄i. Nene — Gor̄ixo yeáȳf̄ neaim̄ix̄f̄win̄iḡin̄ir̄i o t̄f̄ám̄in̄i éf̄ nurane s̄im̄aḡw̄f̄yón̄iḡf̄ yeáȳf̄ wur̄f̄n̄iḡwaēner̄in̄i. Nene o neaiin̄f̄á n̄án̄i d̄iḡf̄ wikw̄f̄moar̄iḡwáp̄i x̄aiw̄f̄ f̄á x̄ir̄an̄i n̄án̄i eḡf̄ six̄f̄ neám̄ix̄in̄ir̄i ḡweaḡwin̄i. ¹⁹ Nene d̄iḡf̄ wikw̄f̄moar̄iḡwá ap̄im̄i d̄án̄i d̄iḡf̄ s̄f̄k̄f̄k̄f̄

nomixinirane ηweañwini. Sífkfkf oninfwá engagi nání añf ridiyowá yarigfiwámi awawá ηwáfawámi rap+rapf epanioárininúmi iniriwáminfninwf anani páwiarinwáriní. ²⁰ Inimi e Jisaso rixa aninwf ininá nání apaxfpáninwf imóninwf xwé Merikisedeko imóninwfpa axfp nimónimáná nene arirá neaininfa nání xámi nneameáa páwinfrini.

7

Merikisedeko, apaxfpáninwf imóninwo nání urinwf nánirini.

¹ Merikisedeko —O mixf ináyf añf Seremiyf rininwfipimi umeñweaagorini. ηwáfá seáyf e imóninwoyá apaxfpáninwf imóninworini. O Ebirfamo mixf ináyf wáu wáu awami xopiráf niyarimo weparfná óf e óróf niniríná Gorixoyá dinwo dánf nañini owímeanirf xwiyfá bi tñf nañf wimixinworini. ² Amipí Ebirfamo pikomeáfpi yañf wé wúkaú nmemáná bi miní wiyo, ayf Merikisedeko orini. Xegf yof Merikisedekoyf rininwfipi, ayf xámi negf aga pfnéyo dánf mixf ináyf wé róninwf umeñweaarinwoyf rarinwápirini. O Seremf dánf mixf ináyoyf rininwfipi ení negf aga pfnéyo dánf mixf ináyf áma niwayiróniro ηweaprf nání wimixarinwoyf rarinwápirini. ³ Bikwíyo dánf xwiyfá bi mirininjagi nání o nání re ripaxfrini, “O xano tñf xinái tñf mayf erí xegf fwiárfawé ení mayf erí ejorini. Sfá xinái xirinwíyi mimónipa erí sfá xfo penfáyi mimónipa erí ejorini. Ayináni o niaíwf Gorixoyáóninwf imóninwo engagi nání apaxfpá aninwf minf imóninworini.” ripaxfrini.

⁴ Seáyf e Merikisedeko imóninwfipi nání bi dinwf mópoyf. Negf arfo írino Ebirfamo amipí awiaxf imóninwf wí mixf nerf pikimeañyf yañf wé wúkaú nitimáná bi

míni wiŋo ayí oríni. ⁵ Ripaioyá fwiárfawé apaxfpániŋf imónigfáwa Gorixoyá ŋwí ikaxf riniŋfpi tñni xixeni nixfdíro nání wigf axíyí, ayí ení Ebírfamoyá fwiárfawéyí imóniŋagfa aiwi wigf amípi yanf wé wúkaú méfápi bí uráparigfáriní. ⁶ E nerí aí Merikisedeko, Ripaioyá fwiárfawéyí wo mimóniŋagi aiwi Ebírfamo, Gorixo sfmímanfyo dání “E níseaiimfáriní.” uríŋo nípiikiomeari yanf wé wúkaú méfpi bí Merikisedeko nurápirí omí nanf bí owímeanrí xwiyfá bí tñni nanf wimixiŋinigiñí. ⁷ Xwiyfá rípi áamá wí “Nepamantí.” níyaiwirí ríparípmantí. Nanfpi owímeanrí xwiyfá bí tñni wimixariŋo, seáyí e wimóniŋoríni. Nanfpi wímeáo, omí símanŋfýóniŋf ínimí wurfniŋoríni. ⁸ Ripaioyá fwiárfawéwa —Awa nípepfrfa nání imónigfáwaríni. Awa wigf axíyí yanf wé wúkaú méfápi bí nurápiróná ayí áamá nípepfrfáwaní uráparigfa aiwi Merikisedeko nurápirfná xfo nání Bíkwyo riniŋfpa aníŋf ŋweaŋo urápiŋinigiñí. ⁹⁻¹⁰ Rípi ení ríparíriní, “Ebírfamo yanf xfo méfpi Merikisedeko tñni óf e órórí niníri míni wíáná Ripaio —Oyá fwiárfawé wigf wíniyí yanf wé wúkaú méfápi bí uráparigfáwamí xiáworíni. O ení síni xegf xiáwo Ebírfamoyá kímiŋfyo ínŋagi nání xiáwo Ebírfamo yanf nímerí Merikisedekomí wíŋpa éniŋf nerí míni wiŋinigiñí.” ríparíriní.

Apaxf xámíŋfpa síni e eŋáná síŋf imóniŋf ámi bá nání uríŋf náníriní.

¹¹ Eŋíná Gorixo ŋwí ikaxf xfo ríŋfpi Mosesomí míni níwirfná Ripaioyáyí apaxfpániŋf imónipfrfa nání ráriŋinigiñí. Apaxf Ripaioyáyí imónigfápá Gorixo apá e enfápi nání imóníwiniŋinírí ráriŋfpi tñni ayí xixeni nero wé níroáriro síŋwíríyí, apaxf ámi xegf bí imóniŋf bá, Erono imóniŋfpániŋf marfái,

imónigfáyí mimónipaxí enjagi nání rarínjini. E nerí aí Gorixo Kiraisomí negí apaxípa wimixinjí enjagi nání dínj nene ríxa agwí ríná wikwímoarínjwápi xámí njwí ikaxí ríninjípimi ikwímoagwápimi seáyí e múrónini. Apimi dánini nene Gorixo tínj e anjwi énjí upaxítrini.

²⁰⁻²¹ Gorixo Jisasomí apaxípa níwimixíríná xewaníjo nání síjá arfá eje dáníninjí níríniri imixinjítrini. Ripaioyáyí apaxípa nimóniróná Gorixorani, áma worani, xámí “Síjá romí dání rírarínjini.” rarínjwápa muríninjáná imónagfárini. E nerí aí nioní seararínjómí Gorixo Bíkwiyo níríniri éanjí rípi urínjiginí, “Ámináoni ‘Joxí apaxípa nimóniri aninjí íníná njweáirixini.’ níríníná síjáyó dáníninjí ríríáoni ámí gí dínj tñí níkinimóniri wí wiaíkwímíámani.” urínjiginí. ²² Ayínáni nene “Gorixo ‘E níseaiimfárini.’ réroárinj seáyí e imóninjí bí xixeni neaiinfárini.” yaiwianfwa nání Jisaso negí ikíyinjí neaiárinjóninjí imónini.

²³ Apaxípa xámí imónigfáwa pearigfáwa enjagi nání aninjí imónipaxí menini. Ayínáni obaxí nimóga wagfárini. ²⁴ E nerí aiwí Jisaso aninjí njweajo enjagi nání apaxípa o imóninjípi aninjí pírí tínjweanjítrini. ²⁵ Ayínáni o áma xfomí dínj níwikwírorínjíyo dání Gorixo tínj e anjwi énjí úfáyí níni nání Gorixomí rixinjí wuríyinfa nání aninjí njweajo enjagi nání agwíraní, ná ríwíyorani, aninjí yeáyí uyimíxemeapaxorini.

²⁶ Apaxípáninjí imónigfá go go marfái, xwé imóninjí wo o imóninjípa nene nání xixeni imónini. Síyikwí bí mínípa erí xwíyífa bí uxekwímopaxí mimónípa erí piaxí weánipaxí imóninjí bí muxénípa erí enjorini. Íwí yarigfáyí yapí wayífa mimónípa nerí aga xegí

bi imóniñorini. Gorixoyá diñf tñni anñnami seáyf ríwámíni peyiñorini. ²⁷ Apaxípa xámi seáyf e imónigfáwa sfá ayf ayo Gorixo wiwanñowa wigf fwf yarigfápi yokwarimf oneaiinro xámi rídiyowá niyárimáná ríwíyo dánf fwf wigf ámá yarigfápi nánf rídiyowá wiiarigfápa Jisaso axípi e wí epaxomani. Xewaniño fwf bi meño enagi nánf ámáyo yeáyf uyimixemeámñnirí nawínánf rídiyowánñf wiinñf enagi nánf wí e epaxomani. ²⁸ Ayf rípi nánf “Apaxpánñf imónigfá go go marfái, xwé imónñf wo o imónñfpa nene nánf xixeni imónini.” seararñini. Ámá ñwf ikaxf rññfñpimf dánf apaxípa oimónfpoyñnirí rípeáfáwa wé rónñfñpñf oyaneyñnro nero aí enñ neánro miximopaxf wigfáwarini. E nerí aí xewaxo axípi e éññf imónñomaní. Gorixo, Mosesomi ñwf ikaxípi nurimáná xegf xewaxo apaxf amípi nñpñf anññf nánf sipearfmf yárwññgñnirí imónñfpa imónwññgñnirí xewaniño nánf sfñáyo dánññfñf nñrñnirí urípeañrñni.

8

Nene nánf anñnami dánf apaxpánñf imónñf xwéo nánñni.

¹ Xwiyfá nioni repiyf néra úa kumixñnayñfpi, ayf rípiñni. Negf apaxf xwé imónñfpa xixeni nepa seáyf e imónini. O rixa anñnámñf Ñwfá aga seáyf e wíarf imónñoyá siá ikwianwñna tññf e nánf nñpeyirí o tñni xixeni nimónñrñf nánf oyá wé náúmñf éf ñweant. ² O apaxípa ámánf nimónñrñná yarigfápa axípi nerí senfá anñ mfkf ikiñiwámí dánf —Iwá ámá wo ríkarññiwámant. Sa Gorixo ríkarññiwárini. Iwámí dánf yarñorini. ³ Apaxpánñf imónigfá xwé wo wo nowani Gorixo wigf

ámá nání yayf owinírí rídiyowá wiíro peaxf utiro epírfá nání rípeánígfá enagi nání Jisaso ení apaxfpáníñf imóníñf xwé wo enagi nání ámá xegf imónígfáyo nání rídiyowá bí mīwiipa epaxf mimóníñfíríní. O ení ámá nfní nání rídiyowá bí wiíñfíríní. ⁴ Ámá xwíá tfyó dánf apaxfpáníñf imónígfáwa ñwf ikaxf ríníñfpimí nixfdíro rídiyowá wiíro aiwá peaxf utiro yarígfá enagi nání o síní xwíá tfyó nñwearí sñwíríyí, apaxfpáníñf imóníñf wo imónímíníñf enímaní. ⁵ Apaxfpá xwíá tfyó imónígfáwa mfkf Kiraiso añfnamí dání enífpí mīyarígfáwaríní. Wigf xwíá tfyó dání neróná yarígfápi sa onapámígníñf Kiraiso añfnamí yaríñfpí nánfníñf yarígfá enagi nání raríñfíní. Moseso Goríxo nání senfá añf xwíá tfyó ríkarímíníñf yaríná o píraníñf erírí nīwirí re uríñfpí nioní seararíñápimí sopíñf nīwaríní, “Joxí senfá añf riwáníñf xopaikígf oríkarímíníñfná dfwf mññfpimí dání síwá síñápi xixení nixfdírí ríkaríñfíní.” Goríxo Mosesomí e uríñfpí nioní seararíñápi tñí xixení imóníñagi nání “Apaxfpá xwíá tfyó dánf imónígfáwa sa Kiraiso añfnamí dání yaríñfpí nání onapámígníñf yaríñoi.” yaiwiñwíní. ⁶ E nerí aí agwí ríná Goríxo Jisaso apaxfpáníñf wo nimóníñf e níwínígníñf urípeañfpí apaxfpá xwíá tfyó ñweagfáwa e éfríxíníñf urípeañfpimí seáyí e múróníñagi nání o yaríñfpí ení seáyí e wimóníñf. Agwí ríná xwíyíá Goríxo ríwíyo réroáríñfpí —Apí Jisaso neaiñfpimí dáníñf imónípaxf enífpíríní. Apí ení xámí réroáragfpimí seáyí e múróníñf. Ayf rípi náníñf. Ríwíyo símímaníyo dání “Nañf e e nīseaiimfáríní.” réroáríñfpí, ayf xámí Mosesomí ñwf ikaxf nuríríná símímaníyo dání “Seýné píraníñf nínixfdíróná e e nīseaiimfáríní.” réroáragfpimí seáyí e múróníñf. ⁷ Xwíyíá xámí Goríxo

Mosesomí nuríríná réroárinjípimí dání o “Gí áamá ñwá ikaxí apimí nixádiróná píraninjí imónífríxini.” wimóninjípi tíni xixeni nimóniro síñwiriyí, ámi ríwáyo bí réroáriminíri enjímání. ⁸ Goríxo áamá ayo ayairírf wíñf enagi nání nene ení re yaiwipaxírini, “Xwiyá xáwá xámi re níriri réroáragí, ‘Gí áamá ñwá ikaxípimí nixádiróná píraninjí e imónífríxini.’ réroáragípi xáwá wimóninjípi tíni xixeni imóninjímání.” yaiwipaxírini. Ayínání Bíkwyó dání re nírini eánini, “Ámináoni re seararinjini, ‘Arfá époyí. Goríxoní gí áamá Isireriyí tíni Judayí tíni nání xwiyá “Nioní e e níseaiimfáriní.” síñf bí réroárimfá nání añwí erini. ⁹Nioní wigí fwiárfawéyo áamá niaíwí mímeyówárf nímera warígfápa Isipiyí añyo dání nímera nuríná xwiyá réroáragápi apíninjí imóninjípi nání mirarinjini. Ayí nioní síninjíná réroárfá apimí xixeni míxádarínagá níwiníri nání nioní ení xixeni peá numorí ríwí umonanjini.’ ¹⁰ Ámináoni re rarinjini, ‘Xwiyá ríwéná “Gí Isireriyó e e níwiimfáriní.” réroárimfápi, ayí rípirini. Gí ñwá ikaxí rininjípi wigí xwioxíyo aumaúmí wíariri ñwirárirí níyárimáná nioní ayíyá Ñwááoni imónimfáriní. Ayí ení áamá nioniyá imónipírfáriní. ¹¹ Nioní aumaúmí e wíaráná wigí imónígfáyí wí níwiápínímearo wigí wíníyo nuréwapíyro “Goríxo nání níjía imónípoyí.” urípirfá menini. Áamá níni síyikwíninjí imónígfáyíraní, xwéríxaraní, níni nioní nání ríxa níjía imónígfáyí imónipírfá enagi nání wí e urípirfámani. ¹² Ayí rípi nánirini. Nioní ayá urímíxiri wigí íwí yarígfápi yokwarímí níwiiríná dínj peá morí emfá enagi nání rarinjini.’” Bíkwyó e nírini eánini. ¹³ Goríxo xwiyá síñf réroárinjípi níríná xáminjípí íríkwíninjí imíxamonjínigini. Amípi

íríkwínríñí imíxamónaríñípi ríxa nikeamóga waríñagí nání apaxí mé aníñaríñí.

9

Apaxí pá xwé imóníngíáwa Goríxo nání nanwíñí rídiyowá yaríngíá náníñí.

¹ Xwíyíá Goríxo xámí réroáríñípi nuríñá xegí áamá nítíro xíomí yayí numeróná “Nene e nítíwíñá xíto wimónaríñípi ríá yaríñwíñí?” nítíwíro epíñá nání wíékwíkwíyírí xíto nání añí ñwíá xwíá tíyo imóníñiwá nání wíékwíkwíyírí eníñíñí. ² Añí ñwíá iwá, ayí seníá añí ríkáñíñiwáríñí. Awawá óf e ikwíróñíñiwámí uyíwí obaxí níkíkíróáríga unáná míxároaríngíápi tíñí aiwá íkwianwí Goríxo nání peaxí taríngíána tíñí bíñkeríá Goríxo nání peaxí tayaríngíápi tíñí awámí wéñeríñí. Awá yoí awawá ñwíáwayí raríngíáwáríñí. ³ Rapírápí áwíñí e epañioáríñíñúmí ínítíwámí dání awawá ámí wá ikwíróñíñí. Awá xegí yoí awawá ñwíá seáyí e imóníñíwáyí raríngíáwáríñí. ⁴ Awawá ná ínítí ikwíróñíñíwámí Goríxomí dñí naní oweanítí ríá íkeaárípiñá nání sñá gorí tíñí imíxíñíñípi tíñí bokisí xwíyíá Goríxo réroáríñípi nání imíxíñíñíwá tíñí apí awawá awámí e wení. Bokisí awá nímíxímáná sñá gorí tíñí yopírímí yáríñíñíwáríñí. Bokisí awámí ínítí xwáríá síxí sñá gorí tíñí imíxíñíñíwámí ínítí aiwá yoí maná ríñíñípi tíñí erañí Eronoyá wiríñí eáníñíwá tíñí sñá piará Goríxo ñwí ikaxí uríñípi eáníñína tíñí bokisí awá ayí apí apí ínítíwáríñí. ⁵ Awá “Seáyí e Goríxo imóníñípi, ayí apíñíñí?” oyaiwípoyníñí xopaíkíngí añíñájí íwí mídání wúkaú wú mídání wúkaú wú oníñíwá seáyí e ñwíráríñíñíwáríñí. Awá ñweagíe ínítíwámíñí Goríxo yokwarímí oneaiñíñí ragí wíwíá

eaarayarigferini. Api api nani repiyf niseaiera uri piranijf awanf “Api, ayf api nani imonini. Api nani imonini.” niseara uri epaxina rinamani.

⁶ Amipi api ap rixa e niyarmana apaxpa imonigfawa awawa of e ikwironijfwami Gorixo yayf oneainiri yarigfapi epirta nani inina pawiyarjagfa aiwi ⁷ awawa na inimi ikwironijfwami apaxpa xweo, onini xwiogwf o omi na bini pawiarjirini. Nipawirina anipao pawiarjirini. Ifw xfo tfini xegf ama tfini maiwi nero yarigfapi Gorixo yokwarimf oneainiri ragf nanwf ridiyowa efpiya bi nimeami pawiarjirini. ⁸ Apimi dani kwiyf Gorixoyapi stwa renijf neaiarini. Awawa of e ikwironijfwa sini apaxpa imonigfawa opawipoyiniri nani ikwironijfana of nene anjnam pawianfwa nani imonijfyi sini sjani mimonini. ⁹ Awami dani yagfapi Kiraiso agwi rina enjpi nani neawapiyarjirini. Awami dani Gorixo nene nani yayf owininiri nani imonijfpi nerona ridiyowa wiro peaxf tiro yarjagfa ai ama e wiifayf dijf wfa niwoniro re yaiwinipaxf menini, “Apaxpa imonigfawa ridiyowa e niifayo dani Gorixo rixa yokwarimf niif enjg nani oya sjwfyo dani rixa we ronijf imonijfonirfani?” yaiwinipaxf menini. ¹⁰ Ayf ripi nanirini. “Ridiyowa nerona e efrixini. E efrixini.” rinijfpi sa “Aiwaniro iniigf niro igfa xixegfni eanro efrixini.” rinijf imonijfpi enjg nani e yaiwipaxfmani. E e rinijf api “Apimi dani ama xwioxf nanj imonipaxfirini.” mirinijfpirini. Api, ayf xfo amipi sjnf imixinte nani wiekwkwiyjfpini enjg nani rarjini.

*Kiraiso xewan*ijo ridiyowanijf wiinijf nanirini.

¹¹ E nerf ai Kiraiso amipi nanj neaimearjfpini nani apaxpa xwe wo nimonirina senta anj xwfa

tíyo ríkárinñiwámi mípáwí anñnamí páwiñnigñini. E nípáwiríná sentá anñ wé roárinñiri aga seáyi e imóniri enñinñí wiwámi páwiñnigñini. Iwá ámá ríkárígñiwámani. Xwíá tíyo dániwámani. Anñnamí ríkárinñiwárini. ¹² Nípáwiríná memé rídiyowá éfpíyá ragñrani, burímákau miá rídiyowá éfpíyá ragñrani, nimeámi aga ñwíá imóniñe mípáwí xewanño rídiyowánñí ninimáná xegñ ragñ nimeámi nawínani páwiñnigñini. Ayinani anññí íníná ñweanñwá nani yeáyñ neayimixemeanñori. ¹³ Ámá Gorixoyá sññwíyo dani xwíñwá winññanáyñ apaxñpá imóniñgñáwa memé ragñ tñni burímákau oxíyñ ragñ tñni burímákau sipíkñ rñá nñ kíkñnaxñá tñni apiau apñ wé tñni nimeayiri wíwíñá nñróa úaná ámá xwíñwá inñgñápi Gorixoyá sññwíyo dani nanñ imónaríñgñá enagñ nani ¹⁴ ragñ Kiraisoyá —O sñyikwñ bí mínñño aí kwíyñ nñyimññí imóniññpi aríñá wiarñná xewanño rídiyowánñí inññori. Oyá ragñ puññpi anñpaxñ negñ xwioxíyo igñánññí neaeámoarññrini. Amñpi nene anñnñmíxñnanñ nani yarññwápi igñánññí neaeámoarññí enagñ nani dññí wñá nñneaónñri “íwñ éwápi nani sñni ayá mñneadunñni.” yaiwiarññwárini. Ñwíá anññí sññí imóniñño wimónarññpi éññixinñri igñánññí neaeámoarññrini.

“O péñpimi dani xwíyñá sññí réroárñññpi mñrogwñ rñxánññí wiarimónññrini.” urññí naniñrini.

¹⁵ Kiraiso nñperñná xegñ ragñ púñpimi dani ámá xwíyñá Gorixó xami réroárñññpimi pñrñ wiaikigñáyo gwññññí nñroyírori nani xwíyñá sññí réroárñññpi nani wáwuññí imóniññori. Ámá Gorixó nionñyá imónñññixinñri wéyo íá wumññññyo amñpi xño wigñ sñmñmanñño dani “Nñseaiimñárini.” nurñri réroárñññpi

xixeni wimeari anijf inina imoniri enfa nani wigf wawujo imonijfrini. ¹⁶ Xwiyfa Gorixo roaroarijfpi, ayf ama sini nijwearina "Nioni peana amipi nioniya ama ayfni meafrixini." niriri payf eaarijnananijf imonini. Payf xano niriri tijfpi xegf niaiwf nixfdiro amipi meaniro nerina xami ama nini nijfa nimoniro "Xano rixa iyf ripeinigini?" yaiwiarijnana e meapaxfrini. ¹⁷ Payf ana eaarijho sini mipepa nerina payf ana sini surfmana imonarijfrini. Ayf rjpi nanirini. Payf ana neari tijo sini sijf jwearjana rixa xfo rijfpi mifrogwf rixanijf nwiarimonipaxf mimonini. Xfo rixa niperina xixeni nwiarimonipaxf imonini. Payf ana xiawo niperijfpimi dani rixanijf wiarimonarijfina imonarijfpa xwiyfa Gorixo roaroarijfpi enti ragf pufpimi dani rixanijf wiarimonarijfpi imonarijfrini. ¹⁸ Nanwf bi mipkipa nero sijwiriyf, xwiyfa Gorixo xami roaroarijfpi rixa winijf nwiarimonimniri enjmani. Ayfnani api ai nanwf pikiana ragf purfpimi dani wiarimonijnigini. ¹⁹ Ayf rjpi seararijnini. Xami Moseso sekaxf jwf ikaxf eanijfpimi dani rinijf njpini xegf Isireriyho nura nuisana burimakaú mia tni memé tni apiau rdiyowa éfpiya ragf tni inigf tni nimeamana ara iwf xisopyi rinijfpi nimeari sipisipf fa ayfa rijf bi tni nawini gwf nkirwimana igfa neari Bkwfpimi wiwifa eari ama nijoni wiwifa eari nerina ²⁰ re urijnigini, "Ragf rjpmi dani xwiyfa Gorixo 'Seyne api e xfdfrixini.' nineariri roaroarjpi rixa rixanijf wiarimonarini." urijnigini. ²¹ Axjpi e senta ajf rkarinjwami ragf tni wiwifa rori sixf amipi inimi wenjyo wiwifa rori enjigini. ²² Ayfnani ragf wiwifa niroa nurijfpimi dani amipi ayfa wi jwf ikaxf rinijfpi tni xixeni igfa eamonijfpnifj

imónariñfrini. Ridiyowá neri ragf mīpupa nerínáyf, Gorixo fwf ámá egfápi wí yokwarimf wiariñfmanf.

“*Kiraiso* nīperñfipimf dānī fwf nene yariñwāpī ritf yariñfrini.” urñf nānfrini.

²³ Senfá añf rfkárññiwáranf, sixf amīpī iwāmī inīmī wenfpiranf, apī nīpīnī —Ayf mfkf añfnamī wenfpi tñf ramixñá imónñfpirini. Apī nīpīnī ridiyowá Moseso neri ragf wīwifá nīróa úfipimī dānī igfá eámónñfprññf imónipaxf enagf aī mfkf añfnamī wenfpi ridiyowá éf seāyf e imónñfipimī dānīnī igfá eámónñfprññf imónipaxfrini. ²⁴ Kiraiso awawá ñwfá imónñf ámá ikwfrogfá wāmī —Awá mfkfwāmanf. Sa mfkf imónñfwāmī dānī ramixñawāranf. Kiraiso awāmī mīpāwññignīnī. Añfnamī mfkf imónñfwāmīnī nīpāwirī nene nānī arīrá owimīnīrī Gorixoyá sfmīmanf e ñweanf. ²⁵ O xwiogwf ayf ayo apaxfpanñf imónñgfá xwéowa wīwanñowayá ragf marfái, ragf ridiyowá éfápiyá nīmeāmī awawá ñwfáwāmī páwiyarñgfápa amī amī nīwanñonī ridiyowá owinayimīnīrī e nīpāwirī mññweanf. ²⁶ Apaxfpanñf imónñgfá xwéowa ridiyowá yayarñgfápa ridiyowá owinayayimīnīrī neri sññwirīyf, Gorixo xwfárf tññ añfna tññ imixñe dānī amī amī nīpāwiyarñfá rñññf nīwinayipaxf imónimīnīrī enfrini. E neri aī ríná sfá yoparīyf tññíná ná bññf ridiyowāññf nīwiinīrñfipimī dānī fwf ámá yarñgfápi ritf owiimīnīrī xwfá tñyo nānī bñññignīnī. ²⁷⁻²⁸ Ámá nññf aññf sññf ñweapaxf mimónf ná bññf nīpémáná enáná Gorixo mī ómómīxmī winfáranf. Ná bññf pearñgfápa Kiraiso enī ámá nññf fwf yarñgfápi yokwarimf owiimīnīrī axfpi ná bññf ridiyowāññf nīwiinīrī penññignīnī. Rfwéná amī bññf bññf ámá fwf yarñgfápi yokwarimf owiimīnīrī nānī mfbf ámá xfo

náni sfmf nixeadfpénitro xwayf nanitri ηweagfáyo anijf yeáyf uyimixemeaariminitri binfáriní.

10

“Ridiyowá xwía tfo dání yariǵfáyo dání yokwarimf wí seaiipaxf menini.” urijf nánitriti.

¹ Ŋwf ikaxf niritriti eánijfpi, ayf nepa Gorixo sfmimanjfo dáninijf “Nanjf e e niseaiimfáriní.” urijfpi tñi xixeni mfkf ayo mimónf mfkf api nání sa onapámigfnijf inarijfpi imónini. Sa e imónijf enagi nání xwiogwf ayf ayo onapámigf inarijf rinijfipimi nixfdiróná ridiyowá axñi yayariǵfápimi dání ámá “Gorixo tfñf e aŋwf énijf oumini.” yaiwífáyf wé roárinigfáyf imónipaxf wí menini. ² Ridiyowá yayariǵfápimi dání nepa xwioxf igfánijf eámónigfáyf nimónitro siŋwiriyf, dñf wfá niwónimáná sini “fwf éapimi dání sini ayá nidunijonitrfani?” yaiwinipaxf wí meŋagfa nání ámi ridiyowá bi mepaxf imónanitro egfáriní. Rixa pñi wiáranitro egfáriní. ³ E nerí aí ridiyowá xwiogwf ayf ayo yayariǵfápimi dání wigf fwf yariǵfápi nání dñf wimoarijfriti. ⁴ Ayf ripi nánitriti. Burimákau oxfrani, memérani, ridiyowá éfápiyá ragfo dání fwf yariǵfápi yokwarimf wiipaxf wí menini.

⁵ Ayináni Kiraiso xwía ririmi nání weapimfánitri nimónitfná Bikwfo niritriti eánijf rpi xanomi re urijnigñi, “Joxi ‘Ámá aiwá peaxf tiro nanwf nipikiro ridiyowá ero oépoyi.’ misimónipa nerí aí nioni nání ámá wará bi nimixiyjriti. ⁶ Gorixoxini, joxi ámá ridiyowá nerfná Gorixo negf yariŋwápi nání yayf owinitri bi minf noni rfá ikeaarariǵfápi nání yayf misinipa erí ridiyowá fwf yariŋwápi Gorixo yokwarimf oneaiinitri yariǵfápi nání yayf

m̄isin̄ipa er̄i yar̄iñox̄ir̄in̄i. ⁷ Aȳin̄an̄i n̄ion̄i n̄an̄i B̄ikw̄f xop̄in̄iñf̄nam̄i d̄an̄i rin̄iñp̄i t̄f̄n̄i x̄ixen̄i re rin̄iñan̄iḡin̄i, ‘Gor̄ixox̄in̄i, jox̄i sim̄on̄ar̄iñp̄in̄i oem̄in̄iri r̄ixa riwon̄i b̄f̄in̄i.’ rin̄iñan̄iḡin̄i.” ur̄iñ̄in̄iḡin̄i. ⁸ Kiraiso re nur̄im̄aná, “Gor̄ixox̄in̄i, jox̄i ámá aiwá peax̄f ot̄f̄poȳin̄iri m̄isim̄on̄ipa er̄i najw̄f n̄ip̄tkiro r̄id̄iyowá oé̄poȳin̄iri m̄isim̄on̄ipa er̄i ámá r̄id̄iyowá ner̄fn̄á Gor̄ixo yaȳf owin̄iri b̄i m̄in̄f non̄i r̄fá ikeaar̄ar̄iḡf̄ap̄i n̄an̄i m̄isim̄on̄ipa er̄i r̄id̄iyowá wiḡf f̄w̄f yar̄iḡf̄ap̄i Gor̄ixo yokwar̄im̄f oneaiin̄iri yar̄iḡf̄ap̄i n̄an̄i m̄isim̄on̄ipa er̄i yar̄iñ̄in̄i. Ap̄i n̄ip̄in̄i yar̄iñaḡf̄a aí jox̄i yaȳf w̄i m̄isinar̄in̄in̄i.” Kiraiso ámá r̄id̄iyowá ap̄i ap̄i ñw̄f ikax̄f n̄ir̄in̄iri eán̄iñp̄im̄i rin̄iñp̄i t̄f̄n̄i x̄ixen̄i yar̄iñaḡf̄a aiw̄i Gor̄ixom̄i xw̄iȳf̄a ap̄i e nur̄im̄aná ⁹ re ur̄iñ̄in̄iḡin̄i, “Jox̄i sim̄on̄ar̄iñp̄in̄i oem̄in̄iri b̄f̄áon̄i riwon̄ir̄in̄i.” E ur̄iñ̄f̄ en̄aḡi n̄an̄i o r̄id̄iyowá am̄ip̄i n̄ip̄in̄i ámá x̄ám̄i néra waḡf̄ap̄im̄i s̄iw̄iá im̄ix̄iri xewaxo r̄id̄iyowá in̄f̄f̄p̄in̄i seáȳf e ikw̄fkw̄iñ̄in̄iḡin̄i. ¹⁰ Jisas̄i Kiraiso xano e éw̄in̄iḡin̄iri wim̄on̄ar̄iñp̄i n̄ix̄f̄dir̄i xewan̄iño naw̄in̄an̄i r̄id̄iyowán̄iñf̄ in̄iñp̄im̄i d̄an̄i ámaéne Gor̄ixo ámá xw̄iox̄f iḡf̄án̄iñf̄ eámón̄iḡf̄áȳf imón̄f̄r̄ix̄in̄iri wim̄on̄ar̄iñp̄i imón̄iñw̄ar̄in̄i.

“*Kiraiso r̄id̄iyowán̄iñf̄ seaiin̄iñp̄im̄i d̄an̄i yokwar̄im̄f seaiipax̄r̄in̄i.*” ur̄iñ̄f̄ n̄an̄ir̄in̄i.

¹¹ Apax̄f̄p̄an̄iñf̄ imón̄iḡf̄a nowan̄i s̄f̄a aȳf ayo añf̄ r̄id̄iyowá yar̄iḡfiwám̄i éf̄ n̄irómáná wiḡf yar̄iḡf̄ap̄i neróná r̄id̄iyowá ámá f̄w̄f yar̄iḡf̄ap̄i w̄i yokwar̄im̄f wiipax̄f mimón̄iñp̄in̄i ám̄i ám̄i yayar̄iḡf̄a aí ¹² Kiraiso ax̄f̄p̄i e miyar̄in̄in̄i. O f̄w̄f yar̄iñw̄ap̄i yokwar̄im̄f neaiim̄in̄iri n̄an̄i r̄id̄iyowán̄iñf̄ nin̄ir̄fn̄á naw̄in̄an̄i f̄w̄f yar̄iñw̄ap̄i an̄iñf̄ xwap̄r̄a eaár̄in̄f̄a imón̄iñp̄i nemáná n̄ipeyiri ám̄i Gor̄ixo t̄f̄n̄i x̄ixen̄i nimón̄iri oyá wé

náúmíni éf ɲweaɲinígíni. ¹³ E éf niɲweari xano áamá omi símí tǎni wiariǵfáyo xopírǎrí niwiiiri ayo síkwí wikwiárinífa nání wimíxíyinié nání xwayí naniri ɲweani. ¹⁴ Ayí rípi nání rariɲíni. O rídiyowá ná bini niniriɲípimi dání áamá Gorixo xwioxí igtáníɲí eámónigtáyí imónítrixiniri wimónariɲíyí aníɲí e imónítrífa nání wé roáriɲítrini.

¹⁵ “O xwioxí igtáníɲí eámónaníwá nání sípearímí yáriɲítrini.” searariɲápi kwíyí Gorixoyápi eni Bíkwiyo niriiniri eániɲípimi dání axípi niriiniri sopíɲí warini. Bíkwiyo niriiniri eániɲí rípi niriinimáná, ¹⁶ “Ámínáoni re rariɲíni, ‘Xwiyífa ríwéná “Gí imónigtáyo e e niwimífarini.” réroáriímíapi, ayí rípiiniri. Gí ɲwí ikaxí wigí xwioxíyo aumaúmí wiátrí ɲwirátrí emífarini.’” niriinimáná ¹⁷ ámi re riniɲinígíni, “ ‘Wigí íwí egíapi nání tǎni rikikíríó egíapi nání tǎni ámi wí díɲí ninínífamani.’ Ámínáoni e rariɲíni.” E riniɲagi nání “Kwíyípi eni Bíkwiyo niriiniri eániɲípimi dání axípi níneariri sopíɲí warini.” searariɲíni. ¹⁸ Íwí api Gorixo ríxa yokwarímí neaiɲí enagi nání sini xíó yokwarímí oneaiiniri nání ámi rídiyowá epaxí menini.

“*Wará saríwá mímáriní Gorixo tǎmíni úwanígíni.*” uríɲí nánirini.

¹⁹ Ayínáni gí niriixímeáyíné, Jisaso níperíná xegí ragí puɲíyo dání nene wará saríwá mímáriní anani Gorixo tǎɲí e awawá ɲwífa seáyí e imóníɲíwami páwipaxene imóníɲwini. ²⁰ O óf síɲí imóníɲíyi nene nání níneaimoiríná rapírapí áwini e epanioáriníɲú míneapíropa neri Gorixo tǎmíni anani opáwípoyiniri nání érowiápiniri xewaníɲo rídiyowáníɲí iníɲíyo dání óf síɲí díɲí níyímiɲí imónaníwá náníyi neaimoirí

²¹ apaxf amá Gorixoyá imóniŋwaéne nání seáyf e imóniŋf bá imóniri enagi nání ²² nene nepáni nimónim Gorixo tfáminí aŋwí éniŋf úwanigini. Wará sarfwa mimáriní diŋf wikwírorane “Newaniŋene fwf éwápimi dání ayá neaduniŋenerfani?” yaiwinariŋwápi Jisaso xegf ragf wíwifá nearoŋfipimi dání xwioxf igfá eámóniŋwaéne imónirane iniŋf wfa óriroŋf tñi igfá eáf yapí imónirane neríŋfipimi dání o tfáminí aŋwí éniŋf úwanigini. ²³ Sfímimaŋfyo dániniŋf “E e niŋseaiimfáriní.” neariŋo, o nene diŋf uŋwiráripaxo enagi nání wé fá miŋeánanirane mé waropárf nerane “O neariŋfipimi diŋf wikwímoariŋwini.” rariŋwápi ení siní xáiwf fá oxiraneyí. ²⁴ “Arige nerane xixe diŋf sipí inirane arirá inirane yanfwarfani?” niyaiwirane e yaní nání ení diŋf omoaneyí. ²⁵ Amá wí yariŋfápa nene Gorixomí yayf umeanirane awí eánariŋwápi rfwfminí mimamó xixe eŋf sixf neámixinirane sfá xfo mí ómómiximf neainfáyi aŋwí e nimóga baríjagi niwiniranená amí ayá wí niga úwanigini.

“Gorixomí xewaxo peayf niwianiranénáyf, pirf neamamonfáriní.” uriŋf nánirini.

²⁶ Ayf ripí nání searariŋini. Nene “Xwiyfá nepaxiŋf imóniŋfpi, ayf apirfani?” rixa e niyaiwimáná aí siní arfki “Amí fwf oyaneyí.” niyaiwirane e neranénáyf, fwf api yokwarimf neaiinfa nání ridiyowá amí gfmíni gipi inipaxfiriŋi? ²⁷ Oweoi, arfki e neranénáyf, pipí epaxf marfái, sa Gorixo xamiŋo pirf neamamonfápi nání miŋf yfwf nínirane ŋwearane amá xfo tñi nawini mimónf sfmí tñi wiaríŋfáyo rfá rfmmeníŋwf eánariŋfpi ninfápi nání miŋf yfwf nírirane ŋwearane epaxfiriŋi. ²⁸ Amá go go ŋwf ikaxf Moseso eanfpimi

pírf wiaikíaná áamá sñwí wínarogfáyí waú woranì, waúranì, áwaní ránáyí, ayá mírímíxí sa píkiarígfarínì. ²⁹ Ayínánì áamá niaíwí Goríxoyáomì peayí wianíro o nìperì xegí ragí punípi —Apimì dánì xwíyíá Goríxo “E e nìseaiimfárínì.” réroárñípi ríxánñí wíarímónfagi xwioxí igfánñí eámónárñwápi apírínì. Xegí ragí puní apì “Pírífanì?” nìyaiwiro ráfnñí imoro kwíyí wá neawianarñípiimì ikayíwí umearíro yarígíyí, áamá sa e yarígíyí nánì seyíné dñí píoi seaimónarínì? “Pírí aga ríá tñí Goríxo umamonfápi nìwímeárná aga xíxeni ayo wímeanfárínì.” mìseaimónipa renì? ³⁰ Xwíyíá rípi, “Nìwanñonì pírf numamori ení meámfárínì.” rírì ámì xwíyíá rípi, “Ámínáonì gí á máyo eyeyíromí emfárínì.” rírì eno, ayí ná wonì Goríxo enagi nánì nene dñí e yaiwipaxírínì. ³¹ ñwíá dñí anñí imónñípi tñño pírf neamamómíní nánì íá neaxéáná ayí nene mñí yíwí írípaxí imónñagi nánì rarñíni.

“Sípí seaikárarígíyáyo xwámámí wíríxínì.” urñí nánírinì.

³² Xámì xwíyíá Goríxoyá iwamfó wíá seaókíaná egfápi nánì ámì dñí irónfípoi. Íná xeanñí ríá tñí ayá wí seaikárfagí aiwí xwámámí néra ugíawixínì. ³³ Wainá á máyá sñwí e nìseameámì nurì nìseawárímáná ikayíwí seamearíro xeanñí seaikáriro yaríá seyíné xwámámí wígfawixínì. Wainá seyíné seaikárarígíyápa wíkaríyí tñí axí e nìkumíxíníro ayo wímeaarñípi “Nene enì nìneaimárná ayí ananínì.” nìyaiwiro e egíawixínì. ³⁴ Á má gwí ñweagíyí nánì dñí sípí nìwiro arírá wígfawixínì. Segí xwíá aní amípi searápekíxéagí aiwí “Negí amípi nearápekíxéfápiimì seáyí e imónñípi —Apí ná ríwíyo aí bí maníntí anñí imónínfápirínì. Apí sínì

rfa weni?” niyaiwiro nani dñf sipi mñseal yayf tñni xwámámf nñwiéra ugñawixini.

³⁵ Ayinani wará sarfwa mímárinf Jisasomi xñdarigfápi pñni mñwiáripañi. E nerónáyf, Gorixo yayf seaimonfáriní. ³⁶ Ayf rñpi seararññini. O gf áma imónigfáyf e éfrixinirí wimónarññpñ xñxení nera núfasána sñmimanñyo dánñññf “E e nñseaimfáriní.” searññpñ neaimeáwññgñññ xwámámf nñwiéra úfrixini. ³⁷ Gorixo Bñkwñyo nñrñññ eánññf rñpi áma nene yeáyf neayimñxemeanfo nani rññf enagñ nani rarñññ, “O bñña nani náññamí mimónñni. Sññ yómññf mé rñxa añññ bññfáriní. ³⁸ Gf wé rónññpñ yarñgñfáyf dññf nñkwñrorññpimi dani dññf nñyñmññf imónññpñ tñgñfáyf imónñpñrñfáriní. E nerí aí ámi wé fá mñxeánánáyf nioní wí dññf yayf ninññfámani.” Gorixo e rññf enagñ nani “Xwámámf nñwiéra úfrixini.” seararññni. ³⁹ E nñsearñññ aí “Nene áma wé fá nñmñxeánññ aññnanñwaéne wí mimónñf dññf nñwñkwñrorññpimi dani erñkiemeánññwaéne imónññwññni.” nimónarññni.

11

Áma dññf nñwñkwñrorññpimi dani yagñfápi nanñññni.

¹ Áma Gorixomi dññf wñkwñroarññfáyf xñoyá dññf tñni dññf re niyaiwiro wipñmónñni, “Nene dññf wñkwñmoarññwápi o aga xñxení nñneainñfáriní. Amñpi xño neaiapñmñfáñññ nearññpñ nene sñññ sññwñf tñ tñni mñwñnarññwápi aí aga nepa imónñni.” niyaiwiro wipñmónñni. ² Enñná ñweaagñfáyf pñyo dani Gorixo “Ayñ nanñf yarññoi.” rñññmani. Ayf dññf wñkwñroarñññgñña nani rñññññni. ³ Nene dññf nñwñkwñrorññpimi dani re niyaiwirane ñññfá imónññwññni, “Gorixo xwñfáññ tñni aññña tñni nimñxñññná xegñf xwñyñfá rññyo dani imónññf

enagi nání amípi nene sɨɨwí winariɨwápi nimixíríná amípi nene sɨɨwí tɨ tɨnɨ mɨwinipaxɨ imónɨɨɨpi tɨnɨ imixɨɨɨrɨnɨ.” Nɨɨɨ e imónɨɨwɨnɨ.

⁴ Aiborfo Gorixomi dɨɨɨ nɨwɨkwɨrorɨɨɨɨɨpimi dánɨ o nání nanɨwí rɨɨɨyowá nerɨná xɨráo Keno éɨpimi seáyɨ e imónɨɨɨ bɨ enɨɨnigɨnɨ. Ayɨnání Gorixo rɨɨɨyowá o éɨpimi yayɨ numerɨná “Aiborfo ámá wé rónɨɨɨ worɨnɨ.” rɨɨɨnigɨnɨ. Ayɨnání o rɨxa peɨɨɨ amɨ aɨ Gorixomi dɨɨɨ nɨwɨkwɨrorɨ enɨɨpi nene Bɨkwɨɨyo íá roarɨná sɨnɨɨɨɨɨɨ nearéwapɨyarɨnɨ.

⁵ Inoko Gorixomi dɨɨɨ wɨkwɨroarɨɨɨɨɨɨɨ nání mɨpepa oenɨrɨ ménapɨɨɨnigɨnɨ. Gorixo ménapɨɨɨ enagi nání o nání pɨá megɨnigɨɨawixɨnɨ. Ayɨ rɨpi nání rarɨɨnɨ. Sɨnɨ mɨménapɨpa enáná Gorixomi píranɨɨɨ uxɨɨdarɨɨɨɨɨ nání Gorixo o nání yayɨ winɨɨɨɨɨpi nání Bɨkwɨɨyo wɨ e nɨrɨnɨrɨ eánɨɨɨɨɨ nání rarɨɨnɨ. ⁶ Ámá Gorixomi dɨɨɨ mɨwɨkwɨróɨáyɨ nání o dɨɨɨ yayɨ winɨpaxɨ wɨ menɨnɨ. Ayɨ rɨpi nánɨrɨnɨ. Gɨyɨ gɨyɨ “Gorixo tɨámɨnɨ oumɨnɨ.” nɨwimónɨrɨná “Pí pí nepaxɨmanɨ. Sa Gorixo nepa rɨa ɨweanɨ?” yaiwiro “Ámá xɨo tɨámɨnɨ banɨro yarɨgɨɨáyɨ yayɨ wimoarɨɨɨɨɨɨ?” yaiwiro nero dɨɨɨ wɨkwɨropaxɨrɨnɨ.

⁷ Nowao Gorixomi dɨɨɨ nɨwɨkwɨrorɨ nání o amípi sɨnɨ mɨwɨmeapa éɨpi nání erɨrɨ wíáná xɨo arɨá nɨwɨrɨ xegɨ ɨwɨaxeyówa yeáyɨ uyimɨxemeámɨánɨrɨ sɨpɨxɨ wo imixɨɨɨnigɨnɨ. O xegɨpi dɨɨɨ nɨwɨkwɨrorɨ e nerɨɨɨɨyo dánɨ ámá íná xwɨá tɨyo ɨweaagɨáyɨ xwɨyɨá umeárɨrɨ ámá Gorixomi dɨɨɨ wɨkwɨroarɨɨɨɨɨɨɨ nání “Ayɨ wé rónɨgɨɨáyɨrɨnɨ.” rárarɨɨɨ wo imónɨrɨ enɨɨnigɨnɨ.

⁸ Ebirfamo Gorixomi dɨɨɨ nɨwɨkwɨrorɨ nání o “Dɨxɨ aɨɨ re pɨnɨ nɨwɨárɨmɨ xwɨá nionɨ sɨwá simɨáé nání úɨrɨxɨnɨ.” uráná arɨá nɨwɨrɨ xwɨá “Joxɨ mearɨárɨnɨ.”

urfáyo nánì uñiniginì. Nurfná “E nánì rfa warinini?” miyaiwipa nerì aí ananì pñnì nñwiárimì uñiniginì. ⁹ O Gorixomì ññf nñwikwñrorì nánì áamá añf mì ññóninñf nimóninñf xwfná Gorixo sfmñmanñyo ññnì “Nionñ nñsiapñmñfáñnñ.” urinñpimì nñweaxa uñiniginì. Apimì nñwearná xwfná áamá wíyñyáyonñf nñweaxa nemerì senfná añf nñpákía nurì emenñniginì. Xegf xewaxo Aisako tñnì xiáwo Jekopo tñnì awaú —Gorixo egf sfmñmanñyo ññnì “Xwfná rñpñ nñseiapñmñfáñnñ.” urinñowaúrñnñ. Awaú enñ xano enñpa axñpñ e egfñsixinñ. ¹⁰ Ebñrñfamo xwfná apimì nñweaxa nemerfná añf Gorixo ññf nñwñperì ikwñronñpimì —Añf apñ anññf imónñnñfa nánì pñránññf nññwayñrorì ikwñronñpñrñnñ. Apimì e nñweáñmiginñrñf wenññf nerì nñwearñ nánì e nñra uñiniginì. ¹¹ Seraí enñ Gorixomì ññf nñwikwñrorì nánì oyá ññf tñnì nñaiwñf xñrñpaxñf imónññniginì. Í oxñ nñróa nññsáná rñxa rñpañwñf imónññf aí re yaiwinñniginì, “Gorixo, nñññ rñxa nñaiwñf xñrñmñfa nánì rárñño xño rññpñ tñnì xñxenñ yárarñño enñgñ nánì nñññ ananì ññf uñwñrárñpaxorñnñ.” yaiwinñniginì. ¹² Ayññnñ Ebñrñfamo —O áamá ná wonñ aí xweyanñf sfpñpñ nerì rñxa nñpémññrññññf nerfná nñaiwñf tñmeáná omì ññnì fñwiáñfawé sfññf añf pñrñyo ññnì ónarñññyñf fná mñropaxñf imónñrñf inñkí rawñrawápañmì wñáronññyñf fná mñropaxñf imónñrñf enñpa imónñññniginì.

¹³ Áamá nionñ nñrñrñf rñwamññf neáa weaparnññyñf nñññ Gorixomì ññf nñwikwñróa nuro xwñyfná wigf sfmñmanñyo ññnì “Nñseaiimñfáñnñ.” urinñpñ sfññf mñwñmeapa enññá pegñawixñnñ. Gorixo wñññápañmì ná jñfamì ñññññññf sfññwñf nñwññrñfná yayñf nero “Ayñ awiáññññ.” nñyaiwiro waropáñf nero re nñrárññmì pegñawixñnñ, “Xwfná rñrñmì nññwearanéná áamá añf

mi dānjenēnīnf nimóniri ŋweaŋwini.” ¹⁴ Ámá éniŋf imóniŋfpi rigfáyf siŋáni waropárf rīpfnīŋf yariŋoi, “Negf ŋweapaxf imóniŋe nāni wenīŋf nerī ŋweaŋwini.” siŋáni waropárf apfnīŋf yariŋoi. ¹⁵ Wigf aŋf xāmi pfnī niwiārīmi bigfē nāni dīŋf sipī wiarīŋagi nāni e niriŋo siŋwiriŋf, āmi axf e nāni upfīrfāpi imóniŋagi nāni anani upaxf imónanīro egfārīni. ¹⁶ E mepa nero aŋf seáyf e imóniŋf bimi —Apī aŋfnami imóniŋfpirīni. Apimi ŋweáwanīŋiŋiro dīŋf sipī niwia wagfīrīni. Ayīnāni Gorīxo ámá ayf xfōmi “Joxī negf ŋwfāoxīrīni.” urariŋfāpi nāni ayā mīwīnīŋagi nāni xfo tīni nawīni ŋweapfīrā nāni aŋf bī wikwīroīŋfīrīni.

¹⁷⁻¹⁸ Ebīrfāmo Gorīxomi dīŋf niwīkwīrorī nāni o nepa nionī nimónariŋfpi xfdīnīrfēniŋoiŋiri iwamfō wīwapīyānā xegf xewaxo Aisakomi Gorīxo urīŋfpi tīni xixeni rīdīyowā emīniri eŋīnīŋiŋi. Axomi Gorīxo sfmīmanīŋyo dāni re urīŋīnīŋiŋi, “ ‘Dixf iyf axfā e imónīpīrfārīni.’ rīrīŋáyf Aisakomi dāni nemeāga upfīrfārīni.” urīŋf eŋagi aī xegf xewaxo Aisako, nā wonī siŋfnīŋf émiaŋŋomi rīdīyowā nāni pīkīmīniri nerfīnā ¹⁹ dīŋf re moŋīnīŋiŋi, “Ámá rīxa pegfā aiwi Gorīxo owīāpfnīmeāpoyīniri āmi siŋf wīmīxīpaxorīani?” niyāiwiri Gorīxo pīrf urakīánā xewaxomi āmi sīni siŋf meāagi nāni rēniŋf rīpaxfīrīni, “Ebīrfāmo xegf nīāfwomi yowfyo dāni mīxeāŋīnīŋiŋi.” rīpaxfīrīni.

²⁰ Aisako Gorīxomi dīŋf niwīkwīrorī nāni xegf xewaxowā Jekopomi tīni Isomi tīni awāūmi rfwēnā wīmeanfāpi nāni dīŋf nīmori xwīyfā bī tīni naŋf wīmīxīŋīnīŋiŋi.

²¹ Jekopo Gorīxomi dīŋf niwīkwīrorī nāni rīxa nīpēmīniri aŋwi e nerfīnā xegf xewaxo Josepoyā xe-

xfomi wímeanfpimi xwámámf n#wirf Isipiyf anfyo pfnf n#wiárimf unfniginf. ²⁸ Axo Gorixomf dnjf n#wikwfrorí nánf anfnajf pfpkímf emearfño xegf Isireriyfyá ni-afwfyo enf mfpkipa oenfrf re urfniginf, “Sipisipf miá nfpkiro ragf segf anf fwíyo xópé nfyára úpoyf.” nurfrfná aiwá sfá Anfnajo Neamúroagoí rfnfnfyi nánf érowiápfnfíniginf.

²⁹ Isireriyf Gorixomf dnjf n#wikwfroro nánf ipf Ayfá Rfnjoí rfnfnfwámf n#xeroná inifgf midimídánf deawaráná xwfá yeáyf yfkiárfnénfnf úagfa aiwf Isipiyf enf axfyimf owaneyfnfrf éfáyf wfnfyf af tfnf inifgf emadfrónárfnfniginf. ³⁰ Isireriyf Gorixomf dnjf n#wikwfroro nánf o urffpf nero anf yoí Jerikoyf rfnfnfpiyf sfná ákfnáyo bfarfwámfnf sfá wé wfúmí dnjf waú apimf awí n#mudfmoayimáná enáná sfná ákfnápf nfpfnf ikwierónowfnfniginf. ³¹ Rexapí —Í iyf ede dánf warifgf anf apimf dnfnfnf. —Í Gorixomf dnjf n#wikwfrorí nánf Isireriyf anf apimf sfnwf wfnáranfrf bfwáumf yayf tfnf nipemeámf úagf nánf Isireriyf ámá uynif yarifgfáyo nfpkíroná ímf mfpkigfawixfnf.

³² Agwf ámf bf pfp nfrfrf eámffnf? Ámá rowa, Gidiono tfnf Barako tfnf Samfsono tfnf Jepfao tfnf Depito tfnf Samuero tfnf wfá rókiamogfáwa tfnf ámá awa egfápf nánf repyf n#seaiéra nurfná sfá neaórfpaxfrfnf. ³³ Ámá ayf Gorixomf dnjf n#wikwfroro nánf ámá mfkf bf bimf xopfrárf wiro wé rónfnf imónfnfpf ero Gorixof wifgf sfmfnanfyo dánf “Sanf searápfmfarfnf.” urffpf wímearf Gorixoyá dnjf tfnf pusf sayf raionfyf rfnfnfyof manf upfrorí ³⁴ rfá xwé narfnfrimf inifgfýónfnf ananf xopfrárf emero ámá kirá tfnf p#kianfrf yarifgfáyo éf nurakfnárfimf uro mifgf nimónmáná ámf enf sixf eánfnf ínro

mixí inipírta nání ení ría yfkiro éma siminjí
 wínarigta bí bimi mixí xídwáiro ³⁵ apixí wigí áma
 Gorixoyá dñí tñí xwáripáyo dání wiáptñimeáána
 yayí tñí ámi umímíníro egfawixíni. E nerí aí
 Gorixomi dñí wíkwíroarigta wíyo áma wa ía nixero
 gwí njiro Gorixomi ríwí umópoyíníri nímépea
 nuro “Gorixomi ríwí umóánáyí, nene gwíyo dání
 seaíkweawáraníwíni. E mepa nerínáyí, niseamépea
 núwasána niseapíkianíwíni.” urtagta aí ámi xwáripáyo
 dání niwiáptñimearína dñí niyiminjí imóníñpí
 meáwanigíníri nání ayí urtápi aría míwigfawixíni.
³⁶ Gorixomi dñí wíkwíroarigta ámi wíyo ikayíwí
 umearíro wíyo iwaní ragí pírí uyíkímí ero wíyo senía
 tñí gwí jiro wíyo gwí añíyo ñwírário ³⁷⁻³⁸ wíyo sñá
 tñí píkíro wíyo só tñí áwíni e sfó díyero wíyo “Ení
 eánigfáyítráni?” níríri iwamfó wíwapíyero wíyo kirá
 tñí píkíro wigfawixíni. Ámi wíyo áma wí—Ayí sipí áma
 imóníñagta nání áma Gorixomi dñí wíkwíroarigta ayí
 tñí níkumíxíníri ñweapaxí mimónigfáyítráni. Ayí
 xeaníñ wíkaríro uyíni umépero yarína ayí dífí
 ikeamóníro memé wará tñí sipísipí wará tñí rapírapí
 nání wayíá yíníro áma dñí meaními añí kwíronímero
 dífíni eními nemero sñá sirírikíyo nípáwiro
 ñwearo xwáíñwíyo nípáwiro ñwearo egfawixíni.
³⁹ Áma ayí nñí Gorixomi dñí níwíkwíro nání
 o “Mímíwiároarigfáyítráni?” wíaiwíaríñ enagí aí
 o wigí sfmímaníyo dání “Niseaiimíáríni.” uríñpí
 míwímeaníñigíni. ⁴⁰ Ayí rípi náníri. Enína nene
 nání Gorixó dñí re neñwíperí yaiwíaríñigíni,
 “Áma ayí nání seáyí e imóníñ bí wíimíñigíni.”
 yaiwíaríñ enagí nání api áma nioní níra weapfáyo
 sñí míwímeaníñigíni. Ayí wigípi Gorixó “Gí áma wé

rónigfá apí imónfrixini.” yaiwiáritjipi tñi xixeni imónipírfá nání marfái, ayf tñi nene tñi nawíni imónanfwá nání ayo xámi mívimeañinigini.

12

“Gorixo siyikf neareaarfná Jisasomi siñwíf winaxídfpoyi.” urinjf nánirini.

¹ Ayínáni nene pí yanfwini? Ámá “Gorixomi diñjfi níwíkwírorfná e epaxírfani?” oyaiwípoyiniri síwáninjfi níneainiri neáiwapiyarigfá ayf obaxf ayá wí mídímídaní wiárf wiárf neadéronagfá nání pí yanfwini? Sa rípiñi oyaneyi. Amípi nñni upupígf neaikárarinjfi pñni wiárirane negf íwf siní mé ípeaarinjwápi pñni wiárirane nemáná Gorixo apí e imónfrixiniri wimónarinjfi imónanfwá nání ámá yamíyamúrónigf inarigfápa nene ení omí níxídfíranená enjfi neárirane axfpi e oyaneyi. ² E neranéná Jisasomi —O nene Gorixomi diñjfi wíkwíroanfwa nání imóninjfi mífki ikiri wé roárirí enjorini. O diñjfi nífá ríwíyo winínfápi nímeáwiniginiri níyekwíroáriróná wífápi míf xwámámf níwiri ayá winípaxf wíkárfápi nání páimímf enjorini. Níwíápiñimeámáná ámi Gorixo tñi xixeni nímoniri míxí ináyf síá íkwianjwíf o éf ñweañnamí wé náumini éf ñweañorini. Omí siñwíf owínaxídfaneyi. ³ Ayá sípi seaimíxiri enjfi saminjfi seaweri mepa enfa nání íwf yarigfáyf sípi ayá wí wíkárfagfá aí xwámámf wiño —Ayf Jisaso nání rarinjini. O nání pírárinjfi diñjfi mópoyi. ⁴ Seyfné íwf yarigfáyf seaikárarigfápi xwámámf níwia núfásáná aiwí segf wí siní míseapíkgífarini. ⁵ Nene níaiwene nánñinjfi Bíkwíyo enjfi rírémxí niniri eáninjfi rípi seyfné ríxa arfá íkeamogfáriní, “Gf níaiwoxiní, Áminá Gorixo siyikf ríreaarinjfi nání

peayf mīwianīpanī. Pírānīḡ simīximīnīrī nānī mīxī rīrānāyīf, ayā sīpī mīsimīxīpanī. ⁶ Ayf rīpī nānīrīnī. Ámā Ámīnáo ‘Gf nīaīwīrīfānī?’ nīyaiwirī dīḡf sīxīf uyarīḡyō sīyīkf urearī sīkwīfā earī yarīḡf eḡaḡf nānī rarīḡnī.” Bīkwīyō e nīrīnīrī eānīḡfīpī seyīné rīxa peā mogīfā eḡaḡf nānī rarīḡnī. ⁷ Seyīné Gorīxo xeanīḡf seāīmeaarīḡfīpīmī dānī xe sīyīkf oneareanīrī rīxa xwāmāmī nīwīera warīḡōt. Nīaīwīf xano sīyīkf murearīḡf wo rimónīnī? Oweōt, mimónīnī. Ayīnānī xano xegīf nīaīwīyō wiarīḡfīpa Gorīxo enī axīpī e seaiarīnī. ⁸ E nerīf aī Gorīxo xegīf nīaīwīf nīyonī sīyīkf ureaarīḡf eḡaḡf nānī seyīné sīyīkf mīseareapa nerīfāyīf, xegīf nīaīwīyīfné mimónīf sa óf e dāḡf nīaīwīyīfīnēnīḡf imónīḡōt. ⁹ Rīpīf nānī enī dīḡf mópoyī. Nene sīnī nīaīwīf eḡánā negīf xwīfā tīyō dāḡf āpowa sīyīkf neareaagīf aīwīf wé íkwīaḡwīyō uḡwīrāragwārīnī. Nene e neranénā naḡf nerīf aīwīf re rīseaimónarīnī, “Ápo Gorīxomī — Dīḡf tīḡf imónīḡf nīpīnī imīxīḡō, ayf orīnī. Omī ínīmī wurīnīpaxīmanī.” rīseaimónarīnī? Oweōt, aḡīpaxīf ínīmīf wurīnīpaxīf eḡaḡf nānī e nerane dīḡf nīyīmīḡf tīḡwaéne oimónaneyī. ¹⁰ Ayf rīpīf nānīrīnī. Nene sīnīf nīaīwīf eḡánā xwīfā tīyō dāḡf āpowa anīḡf marīfāīf, sīyīkf ná bīnīfīnīḡf nīnearearīfā “E nīwirīfā ayf naḡf imónīḡfīpīf wīwapīyarīḡwīnī.” wimónarīḡfīpīf neareaagīfā aīwīf Gorīxo sīyīkf nīnearearīfā sīyīkwīf mīnīḡf xōf imónīḡfīpīf nene enī imónanīwā nānī arīrā owīmīnīrīf neareaarīḡfīrīnī. ¹¹ Gīyīf gīyīf naḡf oimónīfpoynīrīf sīyīkf nurearīf sīnīf e wiarīfāf yayīf mīwīnīf dīḡf sīpīnīf wiarīḡfīrīnī. E nerīf aīf sīyīkf nurearīḡfīpīmīf dānīf yayīwīf numēra nūīsānāf wārīḡfīyīf nānīḡf nīwerīf wé rónīḡf ero nīwayīrónīro ḡwearo epaxīrīnī.

Erirf niwirfná urifpí nánirini.

¹² Ayináni segf wé imif mifxifwenfíf ámi rfa simifxifro síkwf xómitf ikwfo seaiarififíf ámi irú pifmifxifinifro nemána enf neánifro Gorifxomit xifdfifrixini.

¹³ Segf xómitf xerjwifminif ifweanf mufyfkinifpa nerif ámi nanf oimónirif óf símf inifififimif úfifrixini. ¹⁴ Ámá nfnif tfnif mifxif minif arife pifránif menanifréwifinifro anif minif ero síyikwf mínif Gorifxo “Ámá nionifáyif e imónififrixini.” wimónarififpí —Apif tfnif xifxenif mimónifgfáyif Ámináomit wif síjwf winifpifrfámanif. Apif tfnif xifxenif oimónaneyifinifro anif minif ero éfifrixini.

¹⁵ Segf wo Gorifxo ayá nifsearimifxifrif seaiifpimif rfwf mamónifginifrif awinif mearónififrixini. Aiwá maiwif síxifyo nifififfná yíkf yarif bif tfnif yáná aiwá nifpifnif yíkf imifxarififpa segf wo sípif nerififyo dánif nififnénif axifpif seainifginifrif pifránif awinif mearónififrixini.

¹⁶⁻¹⁷ Segf wo Isónif —O xifráo imónififpimif dánif xanoyá amifpif meapaxif imónifjo aí aiwá ná bnf nifminifrif nánif amifpif apif peá nifmori “Gf gwifáo xe meáwifnifginif.” wimónagorinif. Ámif rfwifyo dánif ápo xwifyfá bif nanf onimifxifnifrif rixif urifagi aí xano arfá mifwifagi nánif xwifyfá bif tfnif nanf onimifxifnifrif ifwf pifyf núrifnifrif aiwif xfo xámif rfwf umonifpif ámif rfwifyo nifkinifmónifrif meapaxif mimónifnifginif. Segf wo ámá ónif Gorifxomit rfwf umoarifgfáyif yapif imónifnifginifrif nánifranif, fwf inarifgfáyif yapif imónifnifginifrif nánifranif, pifránif awinif mearónififrixini.

“Seyfné sínif kifkinif mé rixa náyo páwiarifjoif.”
urif nánifrinif.

¹⁸ Seyfné Gorifxo tfámifnif nifbiróná enfná amifpif negf arfoweyf dfwf Sainayif rinfifpimif dánif síjwf winifro

arfá wiro egfápi wí mîwînarîjoi. Ayf dîwf anani wé tîni fá xirîpaxf imónîjîpimi aŋwî e nuróná rfá ápiáwî werî sfá xaíwî yidoárîri rîwîpî tîni ápiáŋwî tîni nawîni eri yarîjagi nîwîniro ¹⁹ pékákf eŋf tîni rîniîri ikaxf xwîyáf rînarîjîpánîjîf rîniîri yarîjagi arfá wigfawixîni. Xwîyáf ikaxf nîrîrîfná rînarîjîpî arfá nîwiróná Mosesomi risîsf re urîgfawixîni, “Nene ámî Gorîxomi arfá owianeyî.’ mîneaimónarîni.” urîgfawixîni. ²⁰ Ayf Gorîxo sekaxf “Ámá worani, memé aîrani, dîwf rîpimi amáf nîrónîrîfnáyf, síjâ nearo pikîrîrixîni.” urîfîpî nânî wáyf winîagi nânî e urîgfawixîni. ²¹ Ayf síjwîf e wînfápi mîjîf yáf nîrîro ŋweapaxf enagi Moseso enî re rîjînigîni, “Nioni wáyf nikárîniîri eŋf sírîrîŋwîf nînarîni.” rîjînigîni.

²² Agwî ríná seyîné dîwf eŋíná segf arfowéyf bagfá axîpimi mîbîf rîxa dîwf Saionîyî rîniîjîpimîniîjîf rémótfawixîni. Dîwf apimi ŋwáfá anîjîf síjîf imónîjîoyá aŋf ikwîrónîjîerîni. Aŋf api Jerusaremîyî rîniîjîf aŋfînamî ikwîrónîjîpîrîni. E aŋfînajf fá mîropaxf imónîjîpî awî neánîmáná yayf néra wiápfînarîgfîerîni. ²³ E ámá Gorîxoyá nîáíwîf xámîjîónîjîf imónîgfáyf — Ayf aŋfînamî anîjîf ŋweapîrfá nânî wigf yoîf rîxa anamî ŋwirárîniîjîyîrîni. Ayf awî eánîgfîerîni. E Gorîxo, ámá nîyonî mî ómómîximîf enîo ŋweaŋerîni. Dîjîf ámá xwáfayo nîŋwearóná wé rónîjîf yarîgfáyîyápi aŋfînamî peyîáná Gorîxo wé uroárîjîyîf tîjîf e, ayf erîni. ²⁴ E Jisaso enî tîjîf erîni. O xwîyáf síjîf Gorîxo “E e nîseaimfárîni.” réroárîjîpî nânî negf wáwujîf imónîjîorîni. Ragf o nîperîfná puŋfîpî — Api xwîyáfánîjîf nîrîrîrîfná “Nioni péápimi dánî seyîné dîjîf nîyîmîjîf imónîjîpî meapîrfárîni.” rîniîjîpîrîni. Api ragf eŋíná xîráo Keno xogwáo Aiborîomi pikîxwîrfó wíáná puŋfîpî

—Api xwťáyo dáni “Nioni náni enť meati.” riniťpini. Apimi seáyi e imónini. Api nipiňi tťň e seyťné rixa agwi barňoť.

“Gorixo nearariťpi arikwťkwť miwipa éwanigini.” uriť naniťni.

²⁵ Xwiyťá searariťomi arikwťkwť wipťrixiniťi siňwť ainenaxďfpoyi. Negť arťowé enína Moseso xwťá tťyo dáni erirť wíagi aiwi arikwťkwť wigťáyť Gorixo pťrť umamóťpimi mťmúrogťá enagi náni seyťné eni aňťnami dáni erirť neaiariťomi arikwťkwť niwirťnáyť, “Pťrť neamamómniťi enťápmi anani nimúropaxenerini.” rťyairinarňoť? ²⁶ Enína o dťwť Sainaiť riniťpimi dáni xwiyťá ráná xwťá rťrimi pobonť nerť yaiwiámť méagi aiwi agwi rína nenťápi náni Bikwťyo niťniťi eániť ripi neariťrini, “Nioniyá diť tťni xwťári ámi bi yaiwiámť nimenťrťná xwťárinť marťái, aňťna tťni eni yaiwiámť menťnťárini.” neariťrini. ²⁷ Xwiyťá Gorixo niťrťrťná ámi biyi riťpi, ayť ripi áwanť nearimťániť riniťi. Amipi anipá imónipaxť mimóniťpi inína aniť imónťwiniginiťi amipi anipá imónipaxť imóniťpi — Api xťo xwťá amipi nimťxťrťná imťxťpiniťi. Api anipá imťxťmťániťi nani riniťi. ²⁸ Ayináni Gorixoyá xwioxťyo ŋweaňwápi wí anipá mimónipaxť enagi nani omi yayť numerane “Enť eániť Gorixo imóniťpi, ayť apťrťaniť?” niyaiwirane awayiniť fá niyamixiniťrane niňwearane xťo e éťrixiniťi wimónariťpi neranéná yayť winipaxť imóniťpi éwaniginiť. ²⁹ Negť ŋwťáo amipi sipi imóniťpi rťá nariťpániť imóniňo enagi nani api e éwaniginiťi.

13

“Gorixo yayf winipaxfpi oyaneyi.’ niseaimonirina ripi ripi éfrixini.” urif nanirini.

¹ Seyné áamá Jisasomi dñf niwikwíroro nání séríxímeánñf imónigfáyf nání dñf sipí wiarigfápi pfní mīwiarf ananí sní wífríxini. ² Ámá wí “Ámá añf mī dñfyo aiwá mírañf wiarñwini.” niyaiwironá maiwí añfnajfyo wigfá enjagí nání seyné áamá añf mī dñfyo arfá mikeamó aiwá mírañf wífríxini. ³ Segf séríxímeá gwí añfyo ñweagfáyf nání dñf arfá mikeamó seyné ení nawíni gwí ññwearónñf nimóniro arírá wífríxini. Séríxímeá paimtmf wiarigfáyf nání dñf peá mímó “Nene ení gfwf tññwaéne enjagí nání axfpi e neaipaxfrfani?” niyaiwiro arírá wífríxini. ⁴ Ámá fwf inarigfáyo ríxa nimeánimáná inarigfáyorani, sní mīmeánipa nemáná inarigfáyorani, niyoni Gorixo pirf umamonfá enjagí nání seyné segf meánigfápi peayf niwianiro wí tñf fwf minímepa éfríxini. Íwf ninirina ayf Gorixoyá sññwfyo dání piaxf weánipaxfpi yarññagfá nání rarññini. ⁵ Xwfá tfyo ññwearóná ñgwí nání dñf sipí seaiarñfpi xe áxenwarññf oneainirí sññwí mīwinípa éfríxini. Bíkwyo ñirñirí eánñf rípi Gorixo xewanñño re rñf enjagí nání rarññini, “Nioni wí mīriwáramó erí wí misiepisamó erí emfárfini.” rñf enjagí nání rarññini. ⁶ Ayínáni nene wará sarfwa mīmárfni Bíkwyo ñirñirí eánñf rípi rípxenerini, “Arírá niarñño, ayf Ámíná Gorixo enjagí nání nioni wí wáyf emiméini. Ámá pí pí ññnikárfiro aí Gorixomi dñf wikwíroarññapi pfrf ññrakipaxf menini.” rípxenerini.

“Neaipenweagfáwa yagfápimi ikanñf owianeyi.” urif nanirini.

⁷ Áminá xámi xwiyá Gorixoyápi n̄searéwapiyiro seaipenweagfáwa nán̄i d̄iñ̄í irón̄f̄oyi. Awa s̄ini m̄ipé niñwearóná néra núfasáná imónagfápi nán̄i d̄iñ̄í n̄imoro Gorixomi d̄iñ̄í n̄iwikwíroro yagfápa axf̄pi oyaneñ̄iro ikanñ̄í wiaxf̄d̄f̄oyi.

⁸ Jisasi Kiraiso imónñ̄f̄pi ámi xegf̄ bi xegf̄ bi imónarñ̄f̄mani. Anñ̄í imónñ̄f̄pi en̄iná dán̄i ap̄ini imón̄r̄i agw̄i ríná en̄i s̄ini axf̄pi imón̄r̄i ná r̄fw̄yo en̄i anñ̄í minf̄ axf̄pi imón̄r̄i en̄f̄ar̄ini. ⁹ Ayínáni xwiyá Kiraiso neaiñ̄f̄pi nán̄i r̄niñ̄f̄pi marf̄ái, xwiyá xegf̄ bi nán̄i éwapf̄narigf̄á x̄xegf̄ini imónñ̄f̄pi iniñ̄ḡ waxf̄niñ̄f̄ xe oneamaron̄r̄i s̄iñw̄f̄ m̄w̄iniñ̄pan̄i. Ayf̄ r̄pi nán̄r̄ini. Gorixo ayá n̄nearim̄x̄r̄i neaiñ̄f̄pimi dán̄i d̄iñ̄í s̄ixf̄ n̄iniránénáyf̄, nañ̄f̄ neaim̄x̄paxf̄ imónñ̄f̄pimi x̄f̄darñ̄w̄ini. Nañw̄f̄ nán̄f̄ ñw̄f̄ ikaxf̄yo “R̄pi ñw̄fax̄ini. R̄pi anan̄r̄ini.” r̄niñ̄f̄pimi dán̄i wí d̄iñ̄í s̄ixf̄ neain̄paxf̄ men̄ini. Ayínáni áma xámi “Ñw̄f̄ ikaxf̄ r̄niñ̄f̄ apimi ox̄f̄d̄im̄ini.” niyaiwiro x̄f̄digf̄áyf̄ ap̄i nañ̄f̄ wí wim̄x̄ñ̄f̄mani.

“R̄diyowá nán̄i wayf̄á Gorixo wimónarñ̄f̄ r̄pi éf̄rix̄ini.” urñ̄í nán̄r̄ini.

¹⁰ Nene íraf̄ onñ̄f̄wá Jisasi Kiraiso r̄diyowánñ̄f̄ neaiinñ̄f̄wá t̄ñ̄waéner̄ini. R̄diyowá Jisaso inñ̄f̄pi —Ap̄i d̄iñ̄í n̄iwikwírorñ̄f̄pimi dán̄i anan̄ñ̄ñ̄f̄ n̄inirane nañ̄f̄ imónarñ̄wápir̄ini. Ap̄i áma s̄ini senf̄á añ̄f̄ r̄f̄kár̄inñ̄iwámi dán̄i yagf̄apimi x̄f̄darigf̄áyf̄ bi n̄ipaxf̄ men̄ini. ¹¹ R̄pi nán̄i d̄iñ̄í mópoyi. Apaxf̄pá imónigf̄á xwéowa xwiogw̄f̄ o om̄i f̄w̄f̄ none t̄f̄ni negf̄ áma t̄f̄ni yarñ̄wápi Gorixo yokwarim̄f̄ oneaiin̄r̄i nañw̄f̄ n̄ip̄ikimáná ragf̄ púf̄pi n̄imeami awawá ñw̄f̄ái r̄niñ̄f̄wámi n̄ipáwiro w̄w̄if̄a neaá̄ro aiw̄i nañw̄f̄ náo áma ñweagf̄e b̄fan̄r̄iwámin̄i r̄f̄a

ikeaararigfáriní. ¹² Ayínání Jisaso ení xegf áamá agwf axtyóníj mningfáyo xfo níperíná ragf púpími dání s+yikwf míníj Gorixo e imónítrixíní wimónaríjpi wimiximíní nání ákíj áfwí e bfanítrwámí dání ríníj meanjínigíní. ¹³ Ayínání nene áamá síní “Ŋwf ikaxíyo ‘Apí ŋwáfáxíní. Apí ananíríní.’ ríníj pimi oxídaneyí.” rarigfáyf ŋweagfe píní níwíarímí o tñj e nání nurane dñj “Xfómí ayá wiayigfápa nene ení neaiaríná ayf ananíríní.” oyaiwianeyí. ¹⁴ Ayf rípi nání seararíjíní. Anj bí xwfá tfyo nene aníj íníná ŋweanfá nání mimóníjagi aí anj anjnamí rfwíyo imónínfápi nene ŋweáwaníjíní dñj níwikwfímorane yaríjwá enagi nání raríjíní. ¹⁵ Ayínání Jisaso neaiíj pimi dání Gorixomí rídiyowá nání wayfá yayfíní uméwaníjíní. Negf manjyo dání áamá wíyo pí pí nuríríná oníní negf Ámínáoríníj nurírane waropárf wíwaníjíní. ¹⁶ Gorixo áamá xfoyáyf wíníyo nanjíní wiíro dfwf ikeamónigfáyo amípi bí míní wiíro yaríjagfá níwínírná yayf winaríj enagi nání seyfné apí nání arfá mikeamó nero étrixíní. E neróná rídiyowá nání wayfá Gorixo wimónaríjpi yaríjagfá nání raríjíní.

¹⁷ Segf ámíná seyfné Jisasomí píraníj xfdítrixíní seaipeŋwearígfáwamí —Awa Gorixo yaríj imímí wáná níseaipeŋwearíná egfápi nání “Ayf apí nání enwáriní. Apí nání enwáriní.” uríprfáwaríní. Awamí arfá níwíro ínímí yeáyf wurítrixíní. Seyfné píraníj arfá níwíro ínímí níwuríníronáyf, awa níseaipeŋwearóná wigf dñj rfá muxé dñj yayf níyaiwíro seaipeŋweaprfáriní. Seyfné e mepa nerónáyf, nanj imóníjpi wí seaimíxínfá meníní.

¹⁸ Amípi none neranéná píraníj ífá níyamíxíní éwaníjíní nerane nání re neaimónaríní, “Gorixoyá

sijwfyo dani piranijf we ronijfpi ni nera warijwini.” neaimonarjagf nani seyfné none nani Gorixomi xwiyfá ririmf wipoyi. ¹⁹ Nioni prf nrakiarijfpi anipá imónaná seyfné táfmini anjfi bimfa nani Gorixomi rixijf ayá wí urftrixiniri dirif seaiarjfi ni.

Gorixomi nurirfná urijfpi nánirini.

²⁰ Gorixo —O áamá niwayironiro njweapaxfpi nani mfkf ikinorini. Oyá dijfyo dani negf Áminá Jisaso xwari páyo dani ámi sijf nerf wiápfni meanfirini. Ragf o niperfná púfpimi dani xwiyfá niyimijf imónijf Gorixo “E e niseaimfáriní.” réroarjfi anijf wayiroarjfi enjagf nani sipisipf imónijwaéne neamearjfi xwé imónijorini. ²¹ Seyfné amipí Gorixo wimónarjfi nipi ni epaxf imónipfri nani seaimixfwinigini. E nerfná Jisasi Kiraiso —Anijf ininá seáyf e numepaxf imónijho, ayf orini. O seaijfpimi dani pí pí xfo yayf winipaxf imónijfi imónftrixiniri seaimixfwinigini. “Aga e imónfwinigini.” nimónarini.

Yoparf urijfpi nánirini.

²² Gf nrixfmeáyfné, enj rirémixf nioni seaía ripi sepiá ayá wí niri meapa nerf nani ripi re osearimini, “ ‘Piranijf arfá okiarf nimóntrane apimi oxfdaneyf.’ yaiwipoyi.” osearimini. ²³ Seyfné ripi nani nijfá imónfpoi. Negf nrixfmeá Timotio rixa gwf anjfyo dani wárfawixini. O sinf mé nioni nímeáána yawawi nawini nibirai sijwf seananfirini. ²⁴ Segf seáyf e nimóniri seaipejwearigfáwami tfni Gorixoyá imónigfá niyoni tfni none nani yayf neawiemeaipoyi. Áamá nioni tfni Itari pitropenifyo re njweanwayf yayf seaiwárena-parijwini. ²⁵ “Gorixo niyfnéni ayá seaiwianfwinigini.” nimónarini.

Xwiyá Gorixoyá Siripirini

The New Testament in the Ankave language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Sep 2019 from source files dated 20 Jul 2017

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051